

**DLOUHODOBÁ KONCEPCE
ROZVOJE VÝZKUMNÉ ORGANIZACE**

NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY

na léta 2019 - 2023

I. Základní identifikační údaje koncepce VO

**DLOUHODOBÁ KONCEPCE
ROZVOJE VÝZKUMNÉ ORGANIZACE**

**NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY
na léta 2019 - 2023**

Zpracovali: PhDr. Martin Novotný, Ph.D.,
martin.novotny@nulk.cz; tel. +420 518 306 613
Mgr. Petra Hrbáčová,
petra.hrbacova@nulk.cz; tel. +420 518 306 650
Mgr. Jiří Höhn,
jiri.hohn@nulk.cz; tel. +420 518 306 633
Mgr. Lucie Baňářová,
lucie.banarova@nulk.cz; tel + 420 518 306 651

Schválil: PhDr. Martin Šimša, Ph.D.,
ředitel Národního ústavu lidové kultury

Obsah

Obsah	3
Souhrn.....	4
II. Souhrnná část	5
II. 1 Historie a současnost VO	5
II. 2 Strategická část koncepce VO.....	10
II. 3 Požadovaná IP DKRVO.....	17
II. 4 Další náklady na výzkum VO	17
II. 5 Mezinárodní výzkumná spolupráce VO.....	20
II. 6 Národní výzkumná spolupráce s jinými VO.....	21
II. 7 Uživatelé výsledků aplikovaného výzkumu VO.....	22
II. 8 Popularizace, lidské zdroje a další specifické výzkumné aktivity VO	24
III. Oblasti výzkumu VO	28
III. 1 Jednotlivé oblasti výzkumu VO.....	28
A. Název oblasti.....	28
B. Dílčí cíl/e koncepce pro danou oblast a kontrolovatelné cíle pro jednotlivé roky	28
C. Složení týmu zajišťujícího oblast	30
D. Nejvýznamnější výsledky oblasti uplatněné v předchozích pěti letech	32
E. Předpokládané výsledky IP DKRVO a doba jejich uplatnění.....	35
III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu VO	36
Příloha č. 1 – podrobnější popis a doplnění výsledků k části III. D1 a D2.....	38

Souhrn

Cílem koncepce výzkumné organizace NÚLK v letech 2019 – 2023 je rozvíjet základní a aplikovaný výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury (etnologie), tak abychom přispěli k jejímu poznání, dokumentaci, ochraně a prezentaci široké veřejnosti. Zvolená témata vycházejí ze směřování VO v posledních dvou desetiletích a rozvíjí úspěšné téma řešené v rámci IP DKRVO *Tradiční postupy lidového odívání* a veřejné soutěže k programu NAKI I. v letech 2011 – 2015, jmenovitě *Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950 a Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají*. Zmiňované projekty a témata přinesly řadu důležitých výstupů včetně tří excelentních výsledků, které prošly hodnotícím řízením.

Příprava a řešení zmíněných témat přispěly k zformování kvalitního výzkumného týmu, složeného z mladých výzkumných pracovníků, kteří osvědčili své schopnosti nejen při jejich přípravě, ale i úspěšném řešení. V současné době se jedná v řadě případů o zkušené profesně vyzrálé pracovníky, respektované vědeckou komunitou, jejichž specializace daly vzniknout prioritním osám výzkumné koncepce VO. O její komplexnosti svědčí skutečnost, že je v ní zastoupen nejen základní výzkum, napomáhající profilaci mladších kolegů, ale též aplikovaný výzkum a experimentální vývoj, vyžadující dlouholeté zkušenosti a zahraniční spolupráci. Vedle témat, realizovaných výhradně pracovníky VO, jsou v koncepci zastoupeny i velké projekty z programu NAKI II., na nichž spolupracujeme s AVČR a nechybí ani specializované projekty, podpořené z programu GAČR. Přestože cílem je získat nové poznatky vysoké odborné kvality, zamýšlené výsledky jsou koncipovány tak, aby oslovily co nejširší skupinu uživatelů. Jmenovitě se jedná o následující témata a projekty:

Téma výzkum tradičních postupů lidového odívání v českých zemích se zabývá základním výzkumem lidového oděvu a jeho uplatněním v minulosti a především současnosti, kdy se výrazně zvyšuje zájem o jeho nošení. Výstupem je odborná publikace a audiovizuální dokument (DVD) zachycující správné oblékání kroje v různých etnografických regionech, časových horizontech, společenských příležitostech a věkových skupinách.

Téma výzkum a experimentální ověření stavebních technologií tradičních hliněných staveb ve střední Evropě se věnuje výzkumu konstrukce hliněných podlah, stodolového mlatu, různých variant nabíjeného zdíva a použitých pigmentů hliněných omítek. Plánované výsledky, metodiky pracovních postupů, zajisté ocení majitelé hliněných objektů, pracovníci muzeí v přírodě i alternativní stavebníci, pro něž jsou určeny též každoroční workshopy pořádané *Experimentálním centrem hliněného stavitelství*.

Projekt GAČR *Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských střihů* se věnuje základnímu výzkumu knih krejčovských střihů a jejich komparace s dobovými ikonografickými a písemnými prameny, což ocení obzvláště zájemci o historický oděv, pracovníci konzervačních dílen a restaurátoři.

Projekt NAKI II. *Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu* si klade za cíl vytvoření softwarového nástroje pro uložení a publikaci folklorního materiálu. Aplikace umožní širokému okruhu zájemců z řad folklorního hnutí získat podrobné a srozumitelnou formou zpracované informace o lidové písni, hudbě a tanci českých zemí.

Nastíněné výzkumné projekty a témata profilují NÚLK jako instituci, která dokáže na celostátní úrovni plnit nejen roli excelentního vědecko-výzkumného pracoviště, ale též funkci aktivního komunikačního mostu mezi státní správou a samosprávou, akademickou obcí, muzejní sférou i laickou veřejností. NÚLK z tohoto hlediska vykazuje jedinečný potenciál synergie, který může působit jako původce metodické opory při péči o tradiční lidovou kulturu, zdroj informací o dění v oboru, živých projevech tradiční kultury i folklorním hnutí.

II. Souhrnná část

II. 1 Historie a současnost VO

Národní ústav lidové kultury (dále NÚLK nebo ústav, www.nulk.cz) je výzkumnou organizací, jejímž hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií. Zřizovatelem státní příspěvkové organizace je Ministerstvo kultury České republiky, které jej pověřuje funkcí národního odborného pracoviště pro koordinaci péče o tradiční lidovou kulturu na území celé České republiky. Účel zřízení a předmět činnosti NÚLK vymezuje [Zřizovací listina](#) č. j. 18724/2008 ze dne 19. 12. 2008 (včetně pozdějších doplňků), která nahradila opatření ministra kultury č. j. 14649/1990 ze dne 1. 1. 1990. Mezi základní úkoly ústavu patří provádění výzkumu kulturního dědictví v oboru tradiční a lidové kultury, zpracování získaných dokladů, jejich uchovávání, zveřejňování, organizování folklorních a vzdělávacích akcí, poskytování poradenských a informačních služeb pro všechny druhy folklorních aktivit v České republice. Areál sídla NÚLK ve Strážnici zahrnuje 45 ha zeleně a 99 objektů, z nichž je sedm památkově chráněných: budova zámku, zámecký park, Černá brána, budova bývalého pivovaru – vstupní areál do MVJVM, objekt hájenky a dvě kapličky.

NÚLK se v průběhu posledních desetiletí stal mezinárodně uznávanou specializovanou institucí, odborným a vzdělávacím střediskem pro všechny druhy oborů tradiční lidové kultury v ČR. Zapojuje se do řady mezinárodních aktivit v oblasti lidové kultury a folkloru, především ve smyslu naplňování rezoluce 25. generální konference UNESCO z roku 1989 „Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury a folkloru“ a na ni navazující „Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva“ z roku 2003. Ústav je sídlem České národní sekce [CIOFF](#) (Mezinárodní rada pořadatelů festivalů folkloru a lidového umění se statutem konzultanta UNESCO).

Předchůdcem dnešního ústavu bylo od roku 1956 *Krajské středisko lidového umění*, jehož úkolem bylo organizovat rozvoj lidového umění, sbírat a uchovávat doklady lidového umění a metodicky pomáhat kulturně osvětovým zařízením. V roce 1968 schválil Jihomoravský KNV nový organizační řád, Krajské středisko bylo přejmenováno na *Ústav lidového umění* (ÚLU) a zámek se stal Domem československých národopisců. Koncem 60. a 70. let 20. století se dotvořila koncepce ústavu jako specializovaného národopisného pracoviště, které mělo vedle studia a dokumentace tradic lidové kultury podávat návštěvníkům ucelený obraz života a kultury lidu v odpovídající vědecky koncipované podobě. Vedle Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici k tomu přispěly zejména výstavy ve strážnickém zámku, rozsáhlá ediční činnost, vydávání časopisu *Národopisné aktuality*, a také založení Muzea vesnice jihovýchodní Moravy – strážnického skanzenu. Po zániku krajských národních výborů koncem roku 1990 přešel ústav pod přímé řízení Ministerstva kultury, které jej od 1. ledna 1991 zřizuje jako svou specializovanou odbornou instituci s názvem *Ústav lidové kultury ve Strážnici*. V souvislosti s přijetím celostátní Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR, na jejímž vypracování se významnou měrou podíleli odborní pracovníci ústavu, provedlo Ministerstvo kultury svým Rozhodnutím č. j. 18 823/2003 ze dne 30. 12. 2003 změnu názvu na *Národní ústav lidové kultury* (NÚLK). Současně byla Zřizovací listina s účinností od 1. 1. 2004 doplněna o pověření ústavu funkcí národního odborného pracoviště, které vykonává informační, vzdělávací a metodologické služby pro dokumentaci tradiční lidové kultury a pro péči o ni, pro pořádání specializovaných školení pro dobrovolné i profesionální pracovníky v tomto oboru, zejména ve vztahu k pověřeným odborným pracovištím, která vykonávají obdobné služby v regionech.

Nová Zřizovací listina NULK č.18724/2008 ze dne 19. 12. 2008 byla významně rozšířena o oblast výzkumné činnosti, která byla dále upravena Rozhodnutím ministra kultury č. 14/2009 dne 23. října 2009 v čl. I odst. 1 a následně upřesněna Rozhodnutím ministra kultury ze dne č. 18/2011 ze dne 10. května 2011 takto: „jako výzkumná organizace provádí základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií; vede oddělené účetnictví pro primární neekonomické činnosti uvedené v bodu 3. 1. 11 Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. Výzkumnou organizací byl NULK uznán Rozhodnutím MŠMT č. j. MSMT-34579/2017-4 dne 26. ledna 2018 (<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/narodni-ustav-lidove-kultury>).

V souvislosti se začleněním činnosti ústavu do struktur Ministerstva kultury došlo též k rozšíření dosavadní odborné činnosti o celostátní výzkumné úkoly financované z prostředků výzkumu a vývoje. V letech 1993 – 2011 se jednalo o dva výzkumné úkoly a tři dlouhodobé výzkumné záměry, na něž od roku 2012 navázal systém institucionální podpory výzkumné organizace. Kromě toho získal ústav ve veřejné soutěži NAKI I. podporu pro další dva projekty realizované v letech 2011 – 2015 a další projekt podpořený v rámci výzvy NAKI II. bude realizován v letech 2018 – 2023. V rámci veřejné soutěže vyhlášené Grantovou agenturou ČR pak získal ústav podporu pro realizaci projektu v letech 2018 – 2020.

Pro plnění úkolů NULK zřizuje ředitel stále i dočasné poradní orgány (Ředitelská rada plní význam vědecké rady, vědecká redakce, redakční rada Národopisné revue, dramaturgicko-produkční a programová rada Mezinárodního folklorního festivalu, poradní sbor pro Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy a další (<http://www.nulk.cz/poradni-organy/>).

Přehled výzkumné činnosti podpořené institucionální a účelovou dotací MK:

Do roku 1995 byly úkoly výzkumu a vývoje formulovány jako samostatné dílčí projekty.

- 1996 – 1998 výzkumný záměr „Sběr, dokumentace a různé formy vědeckého zpracování dokladů o tradiční a lidové kultuře“
- 1999 – 2003 výzkumný záměr „Výzkum jevů hmotného a nehmotného kulturního dědictví v oboru tradiční lidové kultury a folkloru“.
- 2004 -2010 výzkumný záměr „Proměny tradiční lidové kultury a její vazby na hmotné a nehmotné kulturní dědictví lidstva“.
- 2011 – 2018 každoroční institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace.
- 2011 - 2015 NAKI I. - Projekt (DF11P01OVV017) „Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950“.
- 2011 - 2015 NAKI I. - Projekt (DF11P01OVV015) „Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají“.
- 2018 – 2022 NAKI II. – Projekt (DG18P02OVV053) „Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu“.

Výzkumná činnost z grantové podpory GA ČR:

- 2018 - 2020 Projekt (GA18-27465S panelu č. P410) „Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských stříhů“

Informace jsou podle druhu dostupné <http://www.nulk.cz/historie-vyzkumu-nulk/>;
<http://www.nulk.cz/vyzkum-aktualne/>; <http://www.nulk.cz/program-aplikovaneho-vyzkumu-a->

[vyvoje-narodni-a-kulturni-identity-naki/](#) a rovněž v IS VaVaI (CEP, CEA, částečně CEZ) a uznané výsledky v RIV.

Podrobnější popis vybraných záměrů a projektů:

Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska; výzkumný úkol VaV; 1994 – 1997; 500.000 Kč/rok; hlavní řešitel Mgr. Jan Miroslav Krist a další autoři; 14 samostatných částí, obsahujících filmový záznam a doprovodnou publikaci; Cílem videoprogramu Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska bylo vytvořit komplexní a spolehlivý pramen poznání regionálních typů a stylů tanců tak, jak je dodnes dochovali poslední nositelé lidových tanečních tradic. Dílo je určeno jak odbornému studiu, tak vzdělávání tvůrců a interpretů ve všech typech folklorních kolektivů, výuce na pedagogických a uměleckých školách a jako esteticko-výchovná pomůcka pro střední a základní školy. Úkol pokračoval v letech 2000 – 2008 druhou řadou **Mužské taneční projevy**, v jejichž rámci vyšlo 7 samostatných dílů, obsahujících filmový záznam a doprovodnou publikaci. Cílem druhé řady videoencyklopedie Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska bylo vytvořit komplexní a spolehlivý pramen poznání regionálních typů slováckého verbuňku a valašského odzemku tak, jak je dodnes dochovali poslední nositelé lidových tanečních tradic.

Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR; výzkumný úkol VaV; 1996 - posléze součást výzkumných záměrů a institucionální podpory do roku 2018; hlavní řešitelé Mgr. Jan Miroslav Krist, od roku 2002 Mgr. Martin Šimša a další autoři; vydáno 40 samostatných dílů, obsahujících filmový záznam a doprovodnou publikaci. Cílem videoprogramu je přispět k udržení a rozšíření kvalitní řemeslné práce v regionech a k výuce pro zájemce o různé obory tradičních řemesel s využitím materiálů z trvale obnovitelných zdrojů, výstupem projektu je edice monotematických filmových dokumentů a doprovodných publikací, obsahujících popisy technologií, fotografiemi, kresbami. Od roku 2015 má výstup nový formát, vychází jako odborná publikace s přílohou DVD.

Sběr, dokumentace a různé formy vědeckého zpracování dokladů o tradiční a lidové kultuře; výzkumný záměr VaV; 1996 – 1998; řešitel PhDr. Jan Krist, PhDr. Josef Jančář, CSc.; PhDr. Vlasta Ondrušová, PhDr. Alena Schauerová; 300.000,- Kč/rok; výstupy v RIV: 36 x B, 1 x C, 4 x D, 32 x J. Výzkumný záměr se podle rozsahu v jednotlivých letech členil na další dílčí cíle zaměřené na výzkum jevů tradiční lidové kultury pro péči o kulturní dědictví a pro folklorní aktivity v ČR, na vytváření databází dokladů k lidové kultuře v ČR, na výzkum vztahu dětí k tradiční lidové kultuře a využití poznatků pro výchovně vzdělávací účely.

Výzkum jevů hmotného a nehmotného kulturního dědictví v oboru tradiční lidové kultury a folkloru; výzkumný záměr [MK0CEZ99F1701](#); 1999 – 2003; řešitel PhDr. Jan Krist, Mgr. Martin Šimša, Mgr. Jan Blahůšek; 17 300 tis Kč; výstupy v RIV: 4 x A, 23 x B, 6 x D, 8 x J, Základním cílem výzkumného záměru bylo dosáhnout takového stavu, aby dochované kulturní dědictví bylo řádně poznáno, dokumentováno, odborně zpracováno a náležitě prezentováno odborné i laické veřejnosti. Snahou bylo též, aby toto poznání mohlo přispět i úvahám a záměrům o případné legislativní ochraně kulturního dědictví a usnadnilo jednání orgánů státní správy a samosprávy. Uživateli výstupů jsou státní orgány, orgány samosprávy, školská a vzdělávací soustava, sdělovací prostředky, municipální kulturní instituce, občanská sdružení se zaměřením na kulturu, vzdělávání a výchovu, stovky folklorních souborů, skupin a hudeb z oblasti zájmové umělecké činnosti, lidé zabývající se a zajímající se o problematiku tradic lidové kultury, organizátoři folklorních akcí a kulturního života a běžní návštěvníci naší organizace. K dosažení základního cíle výzkumného záměru byla prováděna systematická dokumentace jevů hmotné a nehmotné kulturní dědictví v oboru tradiční lidové kultury (např.

lidové tance, lidová hudba, řemesla), která byla v některých aspektech zkoumána na celém území ČR. Byly využity různé formy vědeckého zpracování, ochrany, uchování a prezentace jevů tradiční lidové kultury.

Proměny tradiční lidové kultury a její vazby na hmotné a nehmotné kulturní dědictví lidstva; výzkumný záměr [MK00009492701](#); 2004 – 2011; řešitel PhDr. Jan Krist, Mgr. Martin Šimša, Mgr. Jan Blahušek; 43 200 tis Kč; výstupy v RIV: 15 x B odborná publikace, 9 x C kapitola v odborné publikaci, 2 x D stať ve sborníku, 14 x J článek v odborném periodiku, 1 x M konference, 5 x O ostatní (např. sborníky příspěvků ze symposií). Výzkumný záměr měl za cíl přispět v několika rovinách k poznání vybraných jevů lidové kultury ve vztahu k hmotnému a nehmotnému dědictví lidstva. Podrobným způsobem zmapovat život těchto jevů (např. výroční zvyky, obyčeje, lidové tance, řemesla, proměny dětského folkloru, lidové stavitelství na jihovýchodě Moravy) tak, aby odborná dokumentace uložená v archivu NÚLK mohla sloužit jako studijní, badatelský a prezentační materiál. Významně se tím rozšířila nabídka zpřístupněných databází, což umožňuje badatelům a zájemcům o tradiční lidovou kulturu pracovat s materiály, které byly zcela nebo z větší části nedostupné a mnohdy neznámé. Za pomoci odborných a popularizačních výstupů přispět k šíření obecnějšího povědomí a znalosti o lidové kultuře. Výsledky po ukončení výzkumného záměru jsou využívány v souladu nejen s výhledem výzkumné činnosti NÚLK, ale opírají se i o *Kulturní politiku ČR* a vládní *Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu*. Trvale napomáhají šíření obecnějšího povědomí a znalostí o lidové kultuře a v odborné poradenské činnosti v oblasti tradiční lidové kultury.

Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950; projekt NAKI I.; [DF11P01OVV017](#); NAKI I.; řešitel příjemce PhDr. Martin Šimša, PhD.; rozpočet 21 000 tis Kč; výsledky v RIV: 4 x B odborná monografie, 3 x C kapitola v odborné publikaci, 5 x D stať ve sborníku, 1 x E výstava, 14 x J článek v odborném periodiku (Jimp, Jsc a Jost), 10 x N certifikovaná metodika, specializovaná mapa s odborným obsahem, 4 x O ostatní, 2 x R software; Cílem projektu bylo vytvořit výsledky využitelné pro uchování, ochranu a prezentaci tradičního lidového oděvu na Moravě. Důraz je kladen na zhodnocení významu, rozmanitosti a bohatství dochovaných forem tradičního lidového oděvu. Vytvoření metodiky ochrany, konzervace a dlouhodobého uložení oděvních součástí. Zpřístupnění informací o tomto významném prvku kulturního dědictví veřejnosti pro rozvoj vzdělanosti, kreativitu občanů a prosperitu regionů - webový portál www.lidovyodev.cz.

Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají; projekt NAKI I.; [DF11P01OVV015](#); 2011 – 2015; řešitel příjemce PhDr. Martin Novotný, PhD.; rozpočet 9 000 tis Kč; výsledky v RIV: 1 x B Odborná kniha; 5 x D stať ve sborníku, 1 x E výstava; 10 x J - článek v odborném periodiku (Jimp, Jsc a Jost), 4 x N certifikovaná metodika a památkový postup; cílem projektu byl výzkum a využitelnost tradičních stavebních technologií používaných v nížinných a rovinných oblastech Moravy při obnově a zachování trvale udržitelného stavu památek hliněné architektury. Poznatky získané a ověřené projektem jsou aplikovatelné při stavbách transferovaných objektů v muzeích v přírodě a použitelné v památkové péči.

Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu; projekt NAKI II.; [DG18P02OVV053](#); 2018 – 2022; řešitel dalšího příjemce Mgr. Jiří Höhn; rozpočet 22 000 tis Kč; plánovaný výstup 3 x N - specializované mapy s odborným obsahem; hlavním cílem projektu je vytvoření efektivního nástroje pro zveřejnění písňového a tanečního folkloru jako důležité součásti kulturního dědictví a národní kulturní identity. Jeho smyslem je zpřístupnit veřejnosti materiál, jehož potenciál zůstává do značné míry nevyužit, protože většina terénních

záznamů (rukopisných či zvukových) nebyla nikdy zveřejněna, nebo je přístup k nim z různých důvodů problematický. Plánovaná aplikace umožní co širokému okruhu zájemců získat podrobné a přitom srozumitelnou formou podané informace o lidové písni, hudbě a tanci českých zemí, a zároveň přispět k jejich záchraně prostřednictvím aplikace postavené na nejmodernějších poznatcích ze sféry záchrany a uchování datových nosičů.

Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských střihů; projekt GAČR; [GA18-27465S](#); 2018 – 2020; řešitel PhDr. Martin Šimša, PhD.; rozpočet 2 200 tis Kč; plánované výstupy 1 x B - Odborná kniha, 3 x J - Článek v odborném periodiku (Jimp, Jsc a Jost); Projekt problematiku poprvé zpracovává s využitím zcela nového druhu pramene, jakým jsou knihy krejčovských střihů. Cechy jejich prostřednictvím fixovaly soudobé střihové konstrukce mužského a ženského oděvu, spotřebu materiálů i výrobní technologii. Specifický způsob provedení propojuje kresebný záznam střihové konstrukce s pojmenováním oděvních součástí. Jedinečnost a inovativnost koncepce spočívá v komparativním výzkumu střihových konstrukcí z krejčovských knih, ikonografických dokladů, písemných pramenů a literárních zmínek, přičemž chceme překročit obvyklé formální členění omezující se na území státních celků či módních stylů.

II. 2 Strategická část koncepce VO

1. Celkový cíl koncepce

Cílem koncepce výzkumné organizace NÚLK v letech 2019 – 2023 je rozvíjet základní a aplikovaný výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury (etnologie), tak abychom přispěli k jejímu poznání, dokumentaci, ochraně a prezentaci široké veřejnosti. Ve výzkumných tématech jsou rovnoměrně zastoupeny oblasti hmotného (lidový oděv, hliněné stavitelství, hudební nástroje) i nehmotného kulturního dědictví (lidová hudba, zpěv a tanec, způsoby odívání, lingvistika). Konkrétní témata jsou volena s ohledem na potřeby a zadání VO, která jsou vhodně propojována s profesním směřováním vedoucích výzkumných týmů. Jejich odborná erudice pomáhá nejen naplňovat dílčí cíle zkoumané oblasti, ale také formovat a profesně směřovat mladé členy výzkumných týmů, kteří jsou příslibem dalšího rozvoje VO. S ohledem na omezené personální možnosti VO je velký důraz kladen na spolupráci s institucemi zaměřujícími se na výzkum obdobných tematických oblastí, ať již se jedná o domácí či zahraniční akademickou, vědeckou či muzejní sféru. Celkový cíl bude zajištěn prostřednictvím následujících vědeckých, věcných a finančních cílů:

1. Celkovými výzkumnými cíli na následujících pět let v období 2019 – 2023 jsou tyto aktivity: (náplň jednotlivých dílčích cílů oblastí IP DKRVO je uvedena v části III. B koncepce)

A – Výzkum tradičních postupů lidového odívání v českých zemích od konce 19. století do 2. poloviny 20. století na základě rozboru sbírkových kompletů, ikonografických pramenů s využitím řízených rozhovorů s respondenty. Na základě literatury, ikonografických pramenů a muzejních sbírek realizovat základní výzkum zvoleného tématu. Na základě terénního výzkumu zajistit vhodné osoby – pamětníky, pro demonstraci vybraných oděvních postupů při filmové dokumentaci. Získané poznatky ze základního výzkumu shrnout ve dvou studiích v recenzovaných časopisech a dvou odborných publikacích, která zohlední též výsledky experimentálního vývoje. Popularizaci tématu zprostředkuje audiovizuální nosič (DVD) se záznamem oděvních postupů.

B – Výzkum a experimentální rekonstrukce dětských dechových hudebních nástrojů v českých zemích v průběhu 19. a 20. století a postupů jejich stavby na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů českých muzeí s využitím zkušeností získaných při experimentální rekonstrukci těchto nástrojů. Na základě literatury, muzejních sbírek a terénních výzkumů realizovat základní výzkum zvoleného tématu. Získané poznatky ze základního výzkumu shrnout ve dvou studiích v recenzovaných časopisech a jedné odborné publikaci, která zohlední též výsledky experimentálního vývoje. Popularizaci tématu zprostředkuje audiovizuální nosič (DVD) se záznamem výroby a užití hudebních nástrojů.

C – Výzkum lidového oděvu od konce 19. století do 2. poloviny 20. století a textilních materiálů užívaných při jeho výrobě na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů NÚLK a jejich konfrontace s materiály z výrobních center ve střední Evropě – provést základní výzkum ve vybraných skupinách sbírkových předmětů podsírkvy Oděv. Provést etnologickou charakteristiku, popis a fotodokumentaci předmětů z jednotlivých fondů. Získané poznatky zpracovat do tří studií uveřejněných v recenzovaném časopise. Informace získané výzkumem digitalizovat a takto vytvořená data umístit na portál *Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK*.

D – Výzkum a experimentální ověření stavebních technologií tradičních hliněných staveb ve střední Evropě od druhé poloviny 18. století do konce první poloviny 20. století jako prostředku k zachování památek tohoto typu architektury a zároveň zhodnocení jeho edukačního potenciálu – provést základní výzkum v oblasti konstrukce *hliněné podlahy*, včetně její speciální varianty v podobě *hliněného mlatu*, nosných hliněných konstrukcí z *nabíjeného zdiva* a *pigmentů hliněných omítek*. Na základní výzkum naváže aplikovaný výzkum a experimentální vývoj, jehož výsledky završí tři certifikované metodiky. Poznatky získané studiem literatury a terénním výzkumem shrne pět studií v recenzovaných časopisech. Popularizaci a šíření zkušeností z experimentálního vývoje zprostředkuje pět workshopů s mezinárodní účastí.

E – NAKI II. Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu – Vytvořit informační systém pro prezentaci, evidenci, komparaci a archivaci pramenů lidové hudby a tance. Systém slouží pro ochranu a konzervaci pramenů lidové hudby a tance jako součásti kulturního dědictví. Cílem je vytvořit výsledky typu certifikovaná metodika, software a specializované veřejné databáze lidových písní a jejich pramenů.

F – GAČR Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských střihů – Cílem projektu je výzkum středoevropského oděvu v raném novověku. Provést základní výzkum nově objeveného typu pramene – knihy krejčovských střihů – v polských, slovenských a maďarských archivech. Ikonografické a písemné prameny komparovat s dobovými krejčovskými střihy. Získané poznatky publikovat ve veřejně přístupné databázi pramenů, dvou odborných studiích v recenzovaném časopise a jedné odborné monografii s anglickou verzí v elektronické podobě.

G – Další aktivita VaVaI – Tematický česko-anglický slovník pojmů specifických pro českou etnologii. Provést výběr pojmů ze základních tematických okruhů české etnologie: rodina, bydlení, stavitelství, zemědělství, řemeslo, výtvarné umění, oděv, rodina, právo atd. Vytipovat vhodné anglické slovní ekvivalenty a opatřit je komentářem. Informace získané výzkumem digitalizovat a takto vytvořená data umístit na webový portál.

H – Další aktivita VaVaI – Vliv Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku na jeho existenci, podobu regionálních stylů a teritoriální rozšíření. Výzkum se zaměřuje na komplexní zmapování vlivu Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku na současnou podobu a existenci tohoto mužského tance a jeho regionálních podob. Cílem je provést základní archivní i terénní výzkum s důrazem na využití kvalitativní metody (vedení strukturovaných rozhovorů s pamětníky, lokálními autoritami a současnými tanečníky). Pomocí filmové dokumentace budou zachyceny názory významných tanečníků na danou problematiku. Plánované završení výzkumu tvoří odborná studie v recenzovaném časopise a edice audiovizuálních děl, zachycující významné osobnosti soutěže.

2. Trvalý rozvoj lidských zdrojů je v segmentu odborných pracovníků stabilizovaný, všechna tabulková místa jsou obsazená. Odborná a věková struktura zaměstnanců je vyvážená s výrazně nižším věkovým průměrem než u ostatních VO. V nejbližších letech proto nepředpokládáme další snižování věkového průměru a s ohledem na finanční možnosti VO ani rozšiřování počtu výzkumných pracovníků. V rámci rozvoje lidských zdrojů se chceme zaměřit na profesní specializaci nejmladších členů vědeckých týmů a jejich etablování ve vědecké komunitě. Druhým cílem je aktivizace pracovníků po návratu z mateřské dovolené, u nichž chceme dosáhnout prohloubení profesní specializace, rozšíření zkušeností s přípravou vědeckých témat, projektů a vedením výzkumných týmů. Odborné i výzkumné pracovníky chceme

motivovat ke zvyšování osobní kvalifikace v postgraduálním studiu.

3. Spoluprací s dalšími VO zaměřujícími se na výzkum obdobných tematických oblastí, a to jak v domácí, tak zahraniční akademické, vědecké či muzejní sféře. Dosavadní kooperaci s Etnologickým ústavem AV ČR, v. v. i. významným způsobem rozšíří spolupráce při řešení projektu NAKI II. Dílčí cíle IP DKRVO zase předpokládají spolupráci s vědeckými pracovníky Moravského zemského muzea v Brně, Technického muzea v Brně a Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Intenzivní spolupráci předpokládáme rovněž s Mendelovou univerzitou v Brně a Technische Universität Wien, jejichž studenti i odborní pracovníci se podílejí na experimentálním vývoji VO. Velký potenciál skýtají především plánované společné aktivity v rámci Experimentálního centra hliněného stavitelství. Po dobudování jeho technického zázemí, které předpokládáme v nejbližších letech, značně vzrostou možnosti společné realizace experimentálních projektů a také možnosti společného získání dalších specializovaných grantů u agentur GAČR nebo TAČR.

2. Vize VO

Dlouhodobou vizí VO je kontinuálně navázat na výzkumnou činnost předchozích záměrů a projektů, zaměřených na poznání a dokumentaci tradiční lidové kultury České republiky. Nosná se jeví především témata tradičního oděvu, lidové hudby a hudebních nástrojů a hliněného stavitelství. V těchto oborech bychom chtěli pravidelně připravovat projekt z programu NAKI, GAČR a TAČR. Velký potenciál má probíhající institucionální spolupráce v rámci České republiky, v níž chceme pokračovat. Naší vizí je pak navázat spolupráci na konkrétních projektech se zahraničními institucemi, jako je Technische Universität Wien nebo Frankonian Open Air Museum v Bad Winsheim, které se věnuje též experimentálnímu ověřování tradičních technologií. V oblasti lidských zdrojů se chceme zaměřit na aktivizaci začínajících kolegů, u nichž se projevuje potenciál pro přípravu a řešení výzkumných cílů, tak abychom dosavadní témata rozšířili o další oblasti, jako je lidový tanec či sociální struktura. V oblasti popularizace se zaměřit na dostatečné zveřejňování výsledků výzkumu široké veřejnosti.

Nastíněné obecnější záměry i dílčí aktivity profilují NÚLK jako instituci s výrazným mezinárodním přesahem, která bude schopna v rovině teoretické i praktické navázat na plnohodnotnou a rovnocennou spolupráci s obdobně zaměřenými organizacemi ve světě. Na celostátní úrovni by NÚLK měl plnit vedle role excelentního vědecko-výzkumného pracoviště také funkci aktivního komunikačního mostu mezi státní správou a samosprávou, akademickou obcí, muzejní sférou i laickou veřejností. NÚLK z tohoto hlediska vykazuje jedinečný potenciál synergie, kdy může působit jako původce metodické opory při péči o tradiční lidovou kulturu, zdroj informací o dění v oboru, živých projevech tradiční kultury i folklorním hnutí.

3. Vazba koncepce VO na strategické dokumenty ČR

Koncepce výzkumné organizace Národní ústav lidové kultury se různou měrou odvíjí od strategických dokumentů přijatých vládou České republiky či Ministerstvem kultury. Zejména se jedná o [Meziresortní koncepci aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 – 2022](#) schválenou usnesením vlády ze dne 27. 11. 2013 č. 886 (dále jen „Koncepce MK 2016-2022“), z níž přebírá především její obecný rámec, kterým jsou specifikovány tematické priority a dílčí tematické priority. S ohledem na zřizovací listinu a odborné zaměření NÚLK se jedná především o globální cíl 1. *Národní identita* a její tematickou oblast 1.3 *Výzkum a jeho uplatnění – umělecká tvorba*, v jehož rámci se předpokládá naplnění cílů využitelných pro uchování, ochranu, edukaci a prezentaci jednotlivých druhů nehmotného kulturního dědictví,

především *lidové kultury* atd. Důraz je kladen na respektování významu, rozmanitosti a bohatství dochovaného nehmotného kulturního dědictví. Specifickými výsledky budou navazující systémy pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (tzv. specializované veřejné databáze). V otázce digitalizace kulturních obsahů navazuje koncepce na prioritní osy a úkoly [Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 – 2020](#) schválená usnesením vlády ze dne 30. 1. 2013 č. 70).

Koncepce výzkumné organizace dále navazuje na globální cíl 2. *Kulturní dědictví*, Koncepce MK 2016-2022, tematická priorita 2.2 *Technologie a postupy pro ochranu kulturního dědictví*. Mezi cíle priority, které se naše koncepce snaží naplnit, patří především znovuzavádění vědecky ověřených úspěšných historických materiálů a postupů. Hodláme vyvinout veřejně přístupné metodiky a postupy vhodné pro uplatnění tradičních technologií hliněného stavitelství při obnově objektů lidového stavitelství i expozičních objektů v muzeích v přírodě. Aplikovanými výsledky budou zejména certifikované metodiky. Všechny vytyčené oblasti koncepce VO jsou zcela v souladu se zaměřením oborové [Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016 – 2020](#) podle usnesení vlády ze dne 13. 1. 2016 č. 10, na jejíž přípravě a naplňování se pracovníci ústavu podílejí.

č.	Strategický dokument	Vazba koncepce VO
1.	Koncepce MK 2016-2022: TP 1.3 <i>Výzkum a jeho uplatnění – umělecká tvorba</i> (str. 41) DTP a) <i>výzkum v oblasti nehmotného kulturního dědictví, zejména v oblasti lidové kultury a tradice, hudby, divadla, filmu atd.</i>	Koncepce VO naplňuje strategický dokument pomocí oblasti č. 1 „ <i>Etnologie</i> “ a jejího dílčího cíle „ <i>Tradiční postupy lidového odívání</i> “ a „ <i>Hudební nástroje</i> “ popsané v části III. 1A, III. 1B., koncepce
1.	Koncepce MK 2016-2022: TP 1.3 <i>Výzkum a jeho uplatnění – umělecká tvorba</i> (str. 41) DTP c) <i>prezentace nehmotného kulturního dědictví, zejména v oblasti lidové kultury a tradice, hudby, divadla, filmu atd., prostřednictvím výstav, specializovaných map, včetně systémů pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (tzv. specializované veřejné databáze), aplikace nejmodernějších poznatků ze sféry záchrany a uchování datových nosičů</i>	Koncepce VO naplňuje strategický dokument pomocí oblasti č. 1 „ <i>Etnologie</i> “ a jejího dílčího cíle „ <i>Virtuální badatelská sbírkových fondů NULK</i> “, popsané v části III. 1C. koncepce
1.	Koncepce MK 2016-2022: TP 2.2 <i>Technologie a postupy pro ochranu kulturního dědictví</i> (str. 43) DTP d) <i>výzkum a vývoj nových a zhodnocení tradičních materiálů a technologií a optimalizace procesu restaurování, konzervace, opravy, údržby a prevence památek</i>	Koncepce VO naplňuje strategický dokument pomocí oblasti č. 1 „ <i>Etnologie</i> “ a jejího dílčího cíle „ <i>Experimentální centrum tradičního hliněného stavitelství</i> “, popsané v části III. 1D. koncepce
2.	Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016 – 2020 TP 4.2 <i>Dokumentace projevů tradiční lidové kultury</i>	Koncepce VO naplňuje strategický dokument pomocí oblasti č. 1 „ <i>Etnologie</i> “ a jejího

<p>(str. 14) 4.2.1 <i>Ve smyslu „Koncepte identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury“ zajišťovat periodicky dokumentaci projevů tradiční lidové kultury, zejména těch, které jsou bezprostředně ohroženy, tyto dokumentovat v pravidelných cyklech podle stupně ohrožení.</i></p>	<p>dílčího cíle „<i>Tradiční postupy lidového odívání</i>“ a „<i>Hudební nástroje</i>“ popsané v části III. 1A, III. 1B., koncepte</p>
<p>2. Koncepte účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016 – 2020 TP 4.2 <i>Dokumentace projevů tradiční lidové kultury</i> (str. 14) 4.2.3 <i>Pokračovat v budování informačních databází (např. eSbírky, GIS) archiválií, sbírkových předmětů a dokumentačních fondů z oblasti tradiční lidové kultury v muzeích, knihovnách, ústavech Akademie věd ČR, v.v.i., a na univerzitách. Zpřístupnit tyto databáze ve smyslu autorského zákona zdarma pro vědecké, výchovné a další účely ve veřejném zájmu.</i></p>	<p>Koncepte VO naplňuje strategický dokument pomocí oblasti č. 1 „<i>Etnologie</i>“ a jejího dílčího cíle „<i>Virtuální badatelská sbírkových fondů NÚLK</i>“, popsané v části III. 1C. koncepte</p>
<p>2. Koncepte účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016 – 2020 TP 4.1 <i>Identifikace projevů tradiční lidové kultury</i> (str. 13) 4.1.1. <i>Provádět identifikaci projevů tradiční lidové kultury a používat její výsledky pro plánování dalších činností v oblasti péče o tradiční lidovou kulturu</i></p>	<p>Koncepte VO naplňuje strategický dokument pomocí oblasti č. 1 „<i>Etnologie</i>“ a jejího dílčího cíle „<i>Experimentální centrum tradičního hliněného stavitelství</i>“, popsané v části III. 1D. koncepte</p>
<p>3. Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 – 2020 TP 2. <i>Digitalizace kulturního obsahu a shromažďování digitálních dokumentů jako součásti kulturního dědictví</i> (str. 3) Dílčí cíl 12. <i>Dokumentace a evidence movitého kulturního dědictví v digitální podobě</i></p>	<p>Koncepte VO naplňuje strategický dokument pomocí oblasti č. 1 „<i>Etnologie</i>“ a jejího dílčího cíle „<i>Virtuální badatelská sbírkových fondů NÚLK</i>“, popsané v části III. 1C. koncepte</p>

4. Podmínky a předpoklady VO

Národní ústav lidové kultury je výzkumnou organizací, jejímž hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií. Ministerstvem kultury České republiky byl pověřen funkcí národního odborného pracoviště a zabývá se tradiční a lidovou kulturou a péčí o ni na území celého našeho státu. Pravidelně se podílí na práci Mezivládního výboru Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva, UNESCO.

Ústav disponuje týmem kvalifikovaných vědeckých pracovníků, jejichž profesní zaměření se odvíjí z oborů etnologie, folkloristika, muzikologie, muzeologie a historie. Poměr specializací na hmotné a nehmotné projevy tradiční lidové kultury je vyvážený. Většina ze současných zaměstnanců přišla do ústavu v posledních dvou desetiletích jako mladí absolventi univerzit. Pod vedením starších kolegů měli možnost vstoupit v kvalitní vědecké pracovníky a stát

se platnými členy týmů a autory řady vědeckých výsledků. V současné době se někteří z nich již podílejí na řízení a formování vlastních pracovních týmů. Získané zkušenosti uplatnili při zpracování projektů NAKI I., II., GAČR a jejich úspěšném řešení. V kategorii 31 – 40 let je to 14 pracovníků s vysokoškolským vzděláním, v kategorii 41 – 50 jsou to 3 pracovníci, nad 50 let pracuje v ústavu 5 pracovníků. Většina pracovníků humanitních oborů dosáhla titulu Mgr., čtyři titulu PhDr. a dva titulu Ph.D., další dva jsou zapojeni do postgraduálního studia. Výzvou nadcházejícího období je aktivizace odborných pracovníků navracejících se z mateřské dovolené, u nichž chceme dosáhnout prohloubení profesní specializace, rozšíření zkušeností s přípravou vědeckých úkolů a vedením výzkumných týmů.

Pracoviště disponuje kvalitním přístrojovým vybavením vhodným k plnění všech zamýšlených oblastí výzkumu. Pracovny jsou vybaveny standardní počítačovou technikou s přístupem na internet a vnitřní sítí s centrálním vysokokapacitním úložištěm dat. Zázemí pro badatelskou práci tvoří též bohatá průběžně rozšiřovaná odbor knihovna. Pro plnění odborných úkolů v terénu je k dispozici referenční automobil. Experimentální centrum hliněného stavitelství disponuje moderním technologickým vybavením: samojízdný čelní nakladač, bubnová prosévačka, míchačka s nuceným oběhem, velkoprostorový stan – textilní hala.

Ve správě NÚLK je rozsáhlá sbírka předmětů muzejní povahy zapsaná v CES jako Sbírka NÚLK MSZ/002-05-15/272002. Její největší část tvoří podsbírka Etnografická, v níž jsou zastoupeny fondy: oděv, textil, domácnost, zemědělství, živnosti, stroje, keramika atd. Pro evidenci informací o sbírkových předmětech, ikonografických dokladech a vědeckých výzkumech využívá databázi BACH. Veřejnost může do sbírek nahlížet prostřednictvím portálu [virtuální badatelna](#).

Národní ústav lidové kultury je vydavatelem odborného recenzovaného etnologického časopisu *Národopisná revue*, v němž publikuje odborné studie vlastních i zahraničních přispěvatelů. Časopis má stálou i mezinárodní redakční radu. Vysoce hodnocené periodikum je evidováno v mezinárodních bibliografických databázích ERIH, SCOPUS, AIO, CEJSH a dalších. Ústav má též vlastní vydavatelskou činnost, jejímž prostřednictvím vydal v posledních třech desetiletích řadu ceněných odborných publikací, jejichž kvalita byla oceněna v anketě České národopisné společnosti i Asociace muzeí a galerií – *Gloria musaealis*.

Ústav od svého vzniku spolupracuje s akademickými, vědeckými i muzejními pracovišti doma i v zahraničí. Především je třeba zmínit Ústav evropské etnologie Masarykovy univerzity, Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. a Ústav etnologie Slovenské akademie věd, Národní muzeum, Moravské zemské muzeum Brno a Technické muzeum v Brně. V rámci vzájemné spolupráce vznikla řada kvalitních vědeckých projektů, které uspěly ve veřejných soutěžích výzkumu, vývoje a inovací. Ve spolupráci s Masarykovou univerzitou to byly v roce 2011 projekty NAKI I. ([DF11P01OVV017](#), [DF11P01OVV015](#)), na nichž se podíleli pracovníci spolupracujících výzkumných organizací MK – Uměleckoprůmyslové muzeum, Technické muzeum v Brně a Valašské muzeum v Rožnově pod Radhoštěm. S Akademií věd ČR je to od roku 2018 spolupráce na realizaci projektu NAKI II. ([DG18P02OVV053](#)). Společně s rakouským Weinviertler Museumsdorf Niedersulz GmbH Atzenbrugg ústav v roce 2014 realizoval konferenci *Lehmbau. Tradition und Moderne*, která stála na počátku profilování *Experimentálního centra hliněného stavitelství*.

Předpoklady

Předpokladem naplnění koncepce je především udržení a další rozvoj řešitelského týmu, do něhož hodláme podle personálních možností ústavu začlenit absolventy oboru etnologie či historie. Pod vedením zkušených řešitelů se zaměříme na jejich další profesní profilaci a rozvoj v postgraduálním studiu na spolupracujících univerzitách. Získání postgraduálního vzdělání podporuje ústav též u současných členů týmů, jakož i jejich zapojení do mezinárodní spolupráce

a odborných stáží. K osobní motivaci členů týmu využijeme vypsání cílových odměn za úspěšné naplnění dílčích cílů a plánovaných výsledků výzkumných projektů a navýšení nadtarifních složek platu.

NÚLK má vybudovanou infrastrukturu a k dispozici potřebné přístrojové vybavení. Zaměříme se proto především na vybudování technického zázemí experimentálního centra – zpevněná plocha, přívod vody a elektřiny, obslužná komunikace a propustek, k čemuž využijeme finanční zdroje ústavu a investiční tituly MK.

Spolupráce s VO se i nadále bude zaměřovat především na ty instituce, které se věnují výzkumu obdobných tematických oblastí, a to jak v domácí, tak zahraniční akademické, vědecké či muzejní sféře. Dosavadní kooperaci s Etnologickým ústavem AV ČR, v. v. i. významným způsobem rozšíří spolupráce při řešení projektu NAKI II. Dílčí cíle IP DKRVO zase předpokládají spolupráci s vědeckými pracovníky Moravského zemského muzea v Brně, Technického muzea v Brně a Valašského muzea v přírodě v Rožnově p. Radh. Intenzivní spolupráci předpokládáme rovněž s Mendelovou univerzitou v Brně a Technische Universität Wien/ Fakultät für Architektur und Raumplanung, jejichž studenti i odborní pracovníci se podílejí na experimentálním vývoji VO. Velký potenciál skýtají především plánované společné aktivity v rámci Experimentálního centra hliněného stavitelství. Po dobudování jeho technického zázemí, které předpokládáme v nejbližších letech, značně vzrostou možnosti společné realizace experimentálních projektů a také možnosti společného získání dalších specializovaných grantů u agentur GAČR nebo TAČR. Téměř dvacetileté působení VO v muzejní a vědecké sféře, její publikační a výstavní činnost je dostatečným předpokladem pro úspěšné naplnění předložené koncepce. Výsledky prokazují schopnost sumarizace a prezentace výsledků bádání na základě analýzy hmotných dokladů, ikonografických pramenů i archivního materiálu.

II. 3 Požadovaná IP DKRVO

Institucionální prostředky na DKRVO požadované VO celkem a členěné po jednotlivých letech se uvádí v následující tabulce č. II. 3.1:

Tab. II. 3. 1: Požadovaná IP DKRVO na léta 2019 – 2023 (tis. Kč)

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2019	2020	2021	2022	2023	Celkem
A. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	0	0	0	0	0	0
B. neinvestiční (provozní) náklady celkem	2376	2376	2376	2376	2376	11880
- z toho: platy zaměstnanců	1040	1151	1151	1161	1137	5640
- z toho: OON	173	198	193	194	180	938
Celkem (A+B)	2376	2376	2376	2376	2376	11880
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	3	3	3	3	3	3

Tab. II. 3. 2: Specifikace výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku IP DKRVO na léta 2019 – 2023 (tis. Kč)

č.	Specifikace investice (dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku)	rok	výdaje celkem (tis Kč)	výdaje z IP DKRVO (tis. Kč)
	Neuplatňuje se	2019-2023	0	0

Tab. II. 3. 3: Vynaložená IP DKRVO v letech 2014 – 2018 (tis. Kč)

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2014	2015	2016	2017	2018	Celkem
Celkem	1562	1629	2256	3266	3626	12339

II. 4 Další náklady na výzkum VO

Tab. II. 4: Projekty VaV a další výzkumné aktivity VO s výjimkou IP DKRVO

Projekty VaV aj. VaV aktivity (v tis. Kč)		Specifikace	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A. Nehospodářské činnosti výzkumné organizace ve VaV									
Projekty v programech MK (NAKI, NAKI II)	skutečnost		0						
	předpoklad	DG18P02OVV053 Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu	0	1118	1203	1203	1113	1203	0
Projekty jiných poskytovatelů podporované ze SR VaVaI	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Veřejné zakázky ve VaV pro státní správu	skutečnost								
	předpoklad	GA18-27465S Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských stříhů	0	529	509	1159	0	0	0
Projekty z ESIF (OP VVV apod.)	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Projekty mezinárodní spolupráce ve VaV	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
VaV aktivity podpořené z rozpočtu krajů, měst a obcí	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Projekty kolaborativního výzkumu (výše neuvedené)	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Veřejné vzdělávání	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Veřejné šíření výsledků výzkumu	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Další výše neuvedené nehospodářské aktivity VaV	skutečnost	Podíl na plnění dalších výzkumných úkolů VO - služby, platy, pojištění	2552						
	předpoklad	Podíl na plnění dalších výzkumných úkolů VO -	0	2461	2500	2500	2500	2500	2500

		služby, platy, pojištění							
Transfer znalostí	skutečnost	Výnosy za prodané publikace	29						
	předpoklad	Výnosy za prodané publikace	0	30	30	30	30	30	30
B. Vedlejší hospodářské činnosti VO									
Smluvní výzkum	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Poskytování výzkumných služeb	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Pronájem výzkumného vybavení či laboratoří	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
C. Hospodářské činnosti ve VaV, kde VO vystupuje jako podnik									
Projekty programů jiných poskytovatelů (např. OP PIK)	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Komerční aktivity na kapacitách VaV (např. malosériová výroba)	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Vzdělávání prováděné jako HČ	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	skutečnost		2581						
	předpoklad		0	4138	4242	4892	3643	3733	2530
	CELKEM		2581	4138	4242	4892	3643	3733	2530

II. 5 Mezinárodní výzkumná spolupráce VO

1. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu

Weinviertler Museumsdorf Niedersulz, Rakousko; program Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika s podporou „Evropského fondu pro regionální rozvoj“ (EFDF); Evropské unie; 2014; odborný garant konference; Výsledkem bylo uspořádání mezinárodního symposia zaměřeného na problematiku tradičních hliněných staveb, které se uskutečnilo v Niedersulzu a ve Strážnici (odborná exkurze v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy) ve dnech 26. – 28. 3. 2014 za účasti předních odborníků ze šesti zemí střední Evropy, kteří se specializují na tradiční hliněné stavby. Výsledkem symposia bylo vydání sborníku *Lehmbau - Tradition und moderne* (Hliněná stavba – tradice a současnost).

2. Kolektivní členství VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI.

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu <https://en.unesco.org/>. NÚLK je v rámci působnosti MKČR od roku 2003 pověřen naplňováním a odbornou garancí „Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví“. Tato úmluva založila tři seznamy statků nehmotného kulturního dědictví – konkrétně „Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva“, „Seznam nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování“ a „Seznam nejlepších praktik napomáhajících k uchování nemateriálního kulturního dědictví lidstva“.

IASA – International Association of Sound and Audiovisual Archives (Mezinárodní asociace zvukových a audiovizuálních archivů) <https://www.iasa-web.org/>. NÚLK je řádným členem od roku 2008 (nejstarší v ČR). Ve svých sekcích a komisích se zaměřuje na různé aspekty péče o tuto část kulturního dědictví lidstva. Ať už jsou to specifické potřeby vysílacích archivů, výzkumných organizací, národních archivů a knihoven, katalogizace, ochrany, uchování a prezentace. K významným počínům patří příprava profesních norem a doporučení metodologického, etického a technického zaměření. Samotná činnost se navenek manifestuje pořádáním ročních konferencí (2017 – Berlín), vydáváním časopisu IASA Journal a dalších tematických publikací.

ICOM – International Council of Museums (Mezinárodní rada muzeí) <http://icom.museum/>. NÚLK je řádným členem od roku 2006. ICOM patří mezi nejvýznamnější světové nevládní organizace UNESCO sdružující muzea všech typů a zaměření. ICOM vykonává veřejnou službu v oblasti kultury na mezinárodním poli. Sdružuje muzejní pracovníky s cílem přispívat k jejich profesnímu i morálnímu rozvoji. ICOM spolupracuje na boji proti kupčení s kradenými uměleckými předměty či přírodninami, dále spolupracuje na ochraně světového kulturního dědictví ohroženého přírodními katastrofami nebo lidským jednáním (válečné konflikty apod.).

CIOFF – International Council of Organizations of Folklore Festivals (Mezinárodní rada organizátorů folklorních festivalů a lidového umění ve smyslu definice Organizace spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO) www.cioff.cz). V rámci UNESCO má postavení konzultanta. Česká národní sekce CIOFF je členem střeoevropského sektoru od roku 1993. NÚLK je sídlem České národní sekce a od založení sekce zabezpečuje její činnost.

3. Individuální členství zástupců VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI.

Martin Šimša (2011) a Martin Novotný (2015) jsou individuálními členy **AEOM** - Association of European Open Air Museums (Asociace evropských muzeí v přírodě), členem ICOM <http://icom.museum/the-committees/affiliated-organisations/affiliated-organisation/association-of-european-open-air-museums/>. Sdružení si klade za cíl výměnu vědecké, technické, praktické a organizační zkušenosti ve vztahu k open-air muzea a propagaci jejich činnosti. Za tímto účelem sdružení pořádá jednou za dva roky konferenci, během níž členové se mohou účastnit exkurzí a pracovních setkání věnovaných konkrétním tématům.

4. Smlouvy nebo společné projekty VO se zahraničními organizacemi zabývajícími se VaVaI – v současné době VO nerealizuje žádný smluvní projekt se zahraničním partnerem.

5. Další formy mezinárodní spolupráce

V rámci spolupráce střeoevropského sektoru *Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva* spolupracuje NÚLK s národními centry nemateriálního kulturního dědictví, která zřizují jednotlivé signatářské země Úmluvy. Pravidelný kontakt udržuje NÚLK zejména s těmito institucemi: Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Hungarian Heritage House, Österreichische UNESCO-Kommission, The Lithuanian Folk Culture Centre, The Centre for Arts Education and Intangible Heritage, The Centre for Intangible Culture at the Istrian Ethnographical Museum, The Ethnographic Museum in Belgrade.

Společně se zástupci Slovenska, Maďarska, Rakouska a Německa spolupracoval NÚLK v letech 2015 – 2016 na přípravě odborných textů mezinárodní nominace Modrotisk – umění barvení indigem a negativního tisku. V současné době se společně s Polskem, Slovenskem, Maďarskem, Chorvatskem, Srbskem, Makedonií a Bulharskem podílí na přípravě mezinárodní nominace Dudy – tradice hry a výroby gajd a dud.

II. 6 Národní výzkumná spolupráce s jinými VO

Masarykova univerzita/ Přírodovědecká fakulta; projekt [DF11P01OVV017](#) Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850 -1950 (2011 – 15); cca 750 tis Kč/r; člen konsorcia řešitelů projektu NAKI – další příjemce; základní a aplikovaný výzkum uložení sbírkových předmětů s výstupy: metodika chemicko-technologické analýzy textilních vzorků, metodika konzervátorského průzkumu oděvních součástí, metodika konzervačních postupů ochrany oděvních součástí, metodika vytváření trvale udržitelného prostředí pro uložení textilních součástí.

Masarykova univerzita/ Přírodovědecká fakulta; projekt [DF11P01OVV015](#) Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají (2011 – 15); 400 tis Kč/r; člen konsorcia řešitelů projektu NAKI – další příjemce; základní a aplikovaný výzkum pigmentů barevných omítek, nerostné složení hliněné směsi zdících materiálů; chemické a fyzikální vlastnosti hliněných konstrukcí nosných stěn; výstupem jsou metodiky, specializované mapy, studie, publikace a výstava.

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.; projekt [DG18P02OVV053](#) Lidové písně a tance českých

zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu (2018 – 2022); 3 000 tis Kč/r; člen konsorcia řešitelů projektu NAKI II. – příjemce; aplikovaný výzkum vytvoření nástroje pro zveřejnění písňového a tanečního folkloru jako důležité součásti kulturního dědictví a národní kulturní identity, webová aplikace umožní širokému okruhu zájemců získat podrobné a přitom srozumitelnou formou podané informace o lidové písni, hudbě a tanci českých zemí, a zároveň přispět k jejich záchraně prostřednictvím aplikace postavené na nejmodernějších poznatcích ze sféry záchrany a uchování datových nosičů

II. 7 Uživatelé výsledků aplikovaného výzkumu VO

Veřejně přístupná metodika v NUŠL; Národní ústav lidové kultury; Moravské zemské muzeum v Brně; projekt [DF11P01OVV017](#) Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950; 2016 - 18; dokumentace a rozbor sbírkových předmětů; sjednocení popisu sbírkových předmětů na základě certifikované metodiky [RIV/00094927: /16:N0000008 - Certifikovaná metodika dokumentace mužských oděvních součástí kalhotového, kabátového a košilového oděvu \(2016\).](#)

Uživatelé metodiky v praxi – muzejní či památkové instituce pečující o oděvní fondy. Dílčí výsledky metodiky byly prezentovány na 29. strážnickém sympoziu „Lidový oděv I.“, Strážnice 28. - 29. května 2014.

Veřejně přístupná metodika v NUŠL; Technické muzeum v Brně; projekt [DF11P01OVV017](#) Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950; 2016; dokumentace a rozbor sbírkových předmětů; sjednocení popisu sbírkových předmětů na základě certifikované metodiky [RIV/00094927: /16:N0000009 - Metodika nedestruktivního průzkumu historických tkanin etnografického charakteru z období 1850 až 1950, jejich dokumentace a identifikace. MEP \(Metodika etnografického průzkumu\) \(2016\).](#)

Uživatelé metodiky v praxi – etnografové, historici, kunsthistorici, textilní technologové, správci sbírek muzejního charakteru v tzv. paměťových institucích či v soukromém sektoru, dokumentátoři, konzervátoři-restaurátoři pracující s textilními předměty etnografického charakteru mající kulturní hodnotu, kulturologové a antropologové. Dílčí výsledky metodiky byly prezentovány na 30. strážnickém sympoziu „Lidový oděv II.“, Strážnice 21. - 22. dubna 2015.

Veřejně přístupná metodika v NUŠL; Národní ústav lidové kultury; Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm; projekt [DF11P01OVV015](#) Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají; (2016 – 18); experimentální rekonstrukce tradiční stavební technologie; ověření funkčnosti certifikované metodiky [RIV/00216224:14310/15:00087545 - Ruční výroba nepálených cihel \(2015\)](#) a památkového postupu [RIV/00216224:14310/15:00087546 - Podhoz a jádrová omítka na nabíjeném hliněném monolitickém zdivu \(2015\)](#) v podmínkách muzeí v přírodě.

Prezentace a praktické použití na workshopech „Použití hlíny ve venkovském stavitelství“, Strážnice 25. – 26. 5. 2016; 29. 5. – 1. 6. 2017; 15. 5. 2017; 13. – 14. 6. 2018; na konferencích Lehm (Německo) 12. – 14. 11. 2016; Brno 19. – 20. 4. 2016; Rožnov pod Radhoštěm 30. 1. – 2. 2. 2018;

Veřejně přístupná metodika v NUŠL; Národní ústav lidové kultury; Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm; IP DKRVO; (2017 – 18); experimentální rekonstrukce tradiční stavební technologie; ověření funkčnosti certifikované metodiky [RIV/00094927: /17:N0000006](#) Hliněná omítka (lepenice) na dřevěné konstrukci tradičních

staveb: příprava, aplikace, údržba v podmínkách muzeí v přírodě.

Prezentace a praktické použití na workshopech „Použití hlíny ve venkovském stavitelství“, Strážnice 29. 5. – 1. 6. 2017; 15. 5. 2017; 13. – 14. 6. 2018; na konferenci „Poslání a budoucnost muzeí v přírodě“ v Rožnově pod Radhoštěm 30. 1. – 2. 2. 2018; na praktickém semináři pořádaném Technickou univerzitou Vídeň v Niedersulzu (Rakousko) 4. – 8. 6. 2018; v rámci mezinárodní exkurze v Iránu 17. 2. – 3. 3. 2018.

Veřejně přístupná webová aplikace Atlas textilu; projekt [DF11P01OVV017](#) Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950; (2016 – 18); identifikace, dokumentace a zpřístupnění textilního materiálu z muzejních sbírek; [RIV/00094927: /15:#0000151 - Atlas textilu \(2015\)](#); webová aplikace umožňují široké veřejnosti získávat informace o jednotlivých typech textilií lidového oděvu, jejich členění, popisu a kategorizaci; zpětnou vazbu zajišťuje e-mailový formulář; aplikace byla prezentována 3. – 4. 6. 2016 na Veletrhu Folk Expo Slovakia.

Veřejně přístupná Mapová aplikace Lidový oděv na Moravě; projekt [DF11P01OVV017](#) Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950; (2016 – 18); identifikace, dokumentace a zpřístupnění textilních součástí z muzejních sbírek; [RIV/00094927: /15:#0000150 - Mapová aplikace lidový oděv \(2015\)](#); webová aplikace umožňují široké veřejnosti získávat informace o rozšíření jednotlivých typech oděvních součástí lidového kroje, jejich popisu a kategorizaci; zpětnou vazbu zajišťuje e-mailový formulář; aplikace byla prezentována 10. 6. 2017 na Veletrhu Folk Expo Slovakia a na workshopu Elektronické zdroje a jejich uplatnění v etnologii 9. 10. 2015 v Rožnově pod Radhoštěm.

Veřejně přístupná výstava Hliněné stavitelství na Moravě; projekt [DF11P01OVV015](#) Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají; (2016 – 18); výstavní expozice s kritickým katalogem; [RIV/00094927: /15:#0000147 - Hliněné stavitelství na Moravě \(2015\)](#); prezentace tématu hliněného stavitelství před širokou odbornou i laickou veřejností; zvýšení povědomí o vědecké činnosti NULK; výstava obdržela cenu výstava roku v **anketě České národopisné společnosti 2014**.

Výstava je instalována v areálu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici (MVJVM), je součástí prohlídkového okruhu návštěvníků. Návštěvnost MVJVM v roce 2015 celkem 48 200 návštěvníků, v r. 2016 celkem 53 370 návštěvníků a v r. 2017 celkem 55 900 návštěvníků.

Veřejně přístupná výstava Lidový oděv na Moravě, jedinečná 3D expozice krojů z celé Moravy; projekt [DF11P01OVV017](#) Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950; (2015 – 18); výstavní expozice s kritickým katalogem; prezentace tématu lidového oděvu před širokou odbornou i laickou veřejností; zvýšení povědomí o vědecké činnosti NULK; [RIV/00094927: /15:#0000149 - Lidový oděv na Moravě, jedinečná 3D expozice krojů z celé Moravy \(2015\)](#); výstava obdržela zvláštní cenu v kategorii výstava roku soutěže **Soutěž Gloria Musaealis 2015**.

Výstava je instalována v budově zámku ve Strážnici, je součástí prohlídkového okruhu návštěvníků. Návštěvnost zámku v roce 2015 celkem 4 800 návštěvníků, v r. 2016 celkem 4 770 návštěvníků a v r. 2017 celkem 5 200 návštěvníků.

II. 8 Popularizace, lidské zdroje a další specifické výzkumné aktivity VO

1. Popularizace

Webový portál Panství Strážnice; <http://www.panstvistraznice.cz/>; projektový záměr [MK00009492701](#); (2010 – 2018); webová aplikace zpřístupňuje edici několika desítek gruntovních a sirotčích knih panství Strážnice z konce 16. století. Pomocí vyhledavačů je možné v textových souborech cíleně vyhledávat, což ocení zejména zájemci o rodovou genealogii. Nový rozměr získává i zpracování tradičních témat jako mobilita poddaných, sňatková strategie, okruhy spřízněných osob či péče o sirotky, protože tito mohou být vyhledáváni nikoli z jedné, ale hned z několika úředních knih; web má v současnosti 383.836 zobrazení, 5. 684 unikátních návštěvníků a 429 registrovaných uživatelů; zpětnou vazbu zajišťuje e-mailový formulář.

Webový portál Virtuální badatelna sbírkových fondů NULK; <http://badatelna.nulk.cz/>; dílčí cíl IP DKRVO; (2011 – 2018); projekt si klade za cíl zpřístupnění sbírkového fondu Národního ústavu lidové kultury, jako modelový příklad způsobu šíření poznatků získaných dlouhodobým výzkumem široké veřejnosti prostřednictvím internetového prostředí. Cílem je vytvořit ucelenou informační bázi, v níž budou publikovány poznatky získané identifikací předmětu a srovnávacím výzkumem.

Webový portál Lidová kultura; <http://www.lidovakultura.cz/>; výzkumný záměr [MK00009492701](#); (2006-2018); Internetová stránka je koncipována jako informační rozcestník. V první části menu Lidová kultura nabízíme encyklopedické informace o lidové kultuře v ČR, odkazy na odborná pracoviště, zdroje informací, dostupná periodika a publikace. Nechybí informace o Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu, ze které vychází mnoho dalších aktivit. Ve složce Živý folklor najdete odkazy na Reprezentativní seznam UNESCO, Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky, Nositele tradice lidového řemesla a výpis konaných festivit.

Veletrh Folk Expo Slovakia; Bratislava; <https://www.ludovakultura.sk/folk-expo-slovakia/program-folk-expo-slovakia-2016/>; (2016 – 2017); prezentace nových audiovizuálních výstupů výzkumné činnosti NULK.

Veletrh Památky, řemesla, muzea; Praha; http://www.incheba.cz/veletrh/pamatky/archiv-aktualit/aktualita.html/3_50349-nehmotne-kulturni-dedictvi-se-nove-predstavi-na-veletrzich-pamatky-muzea-remesla-2018 (2017 – 2018); prezentace výzkumné činnosti NULK; nových audiovizuálních výstupů: úpravy ženské hlavy, lidová řemeslná výroba. Nemateriální kulturní dědictví UNESCO.

Den otevřených dveří na MK ČR; <https://www.mkcr.cz/novinky-a-media/den-otevrenych-dveri-ministerstva-kultury-cr-4-cs1572.html> ;(2015 – 2017); prezentace výzkumné činnosti NULK; nových audiovizuálních výstupů: úpravy ženské hlavy, lidová řemeslná výroba. Nemateriální kulturní dědictví UNESCO.

Popularizační články o tradiční řemeslné výrobě v České republice – časopis Malovaný kraj, Malovaný kraj 50, 2014, č. 1, 2, 3, 4, 5, 6. <https://www.malovanykraj.cz/archiv> ; Biografie výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidových řemesel: František Pavlica - výrobce slaměných došků; Ivo Nimrichter - výrobce zakuřované hrnčiny; Josef Janulík - krojový obuvník; Růžena Kozumplíková - pletářka orobince; Antonín Moštěk - výrobce lidových fajansů.

Popularizační interview v pořadech ČRo

ČRo Odpolední Radiožurnál; 30.4.2014 13:40; Výstava s názvem Na krála, matičko, na krála! Pořádá Národní ústav lidové kultury. Výstava se snaží postihnout společný základ slavnosti sdílený napříč Moravou i širším evropským územím;

ČR Brno: Rendez-vous; 12.06.2015 15:05; Interview s etnografkou Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici Markétou Lukešovou a známým a folkloristou Vlastimilem Ondrou; <https://prehravac.rozhlas.cz/audio/3409266>.

ČRo Radiožurnál – Ranní interview; 27.3.2016 08:50; Rozhovor s Martinem Šimšou z Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici o tom, jak vznikla tradice velikonoční pomlázky; <https://prehravac.rozhlas.cz/audio/3596202>

ČRo Dvojka; pořad Folklor žije! 8. 4. 2018 09:30 „Vstávaj ráno, Marjáno, dávaj vajca, vyplácaj sa“. Velikonoční pomlázka na jihovýchodní Moravě. Rozhovor s Martinem Šimšou připravila Markéta Ševčíková. <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3996981>

ČRo Dvojka: pořad Foklor žije! 27. 5. 2018 09:30 „Chví se Májka věnčená“. Rozhovor s Martinem Šimšou připravila Markéta Ševčíková. <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/4006812>.

Popularizační interview v pořadech na Tv NOE

Tv Noe; pořad U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře 1. díl; Premiéra: 11.3.2009 20:35 hod.; dr. Jan Krist: Nositelé tradice lidových řemesel I.; <http://www.tvnoe.cz/porad/u-nas-aneb-od-cimbalu-o-lidove-kulture-nositele-tradice-lidovych-remesel-i-1-dil>.

Tv Noe; pořad U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře 4. díl; Premiéra: 22.4.2009 20:05 hod.; dr. Martina Pavlicová cyklus NÚLK „Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska“; <http://www.tvnoe.cz/porad/u-nas-aneb-od-cimbalu-o-lidove-kulture-lidove-tance-z-cech-moravy-slezska-4-dil>.

Tv Noe; pořad U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře 6. díl; Premiéra: 20.5.2009 20:05 hod.; dr. Karel Pavlišník, dr. Jan Blahůšek „Fenomén verbuňk“; <http://www.tvnoe.cz/porad/u-nas-aneb-od-cimbalu-o-lidove-kulture-fenomen-verbunk-6-dil-0>.

Tv Noe; pořad U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře 114 díl; Živé vysílání: 11.6.2015 20:00 hod; „Domovina“; <http://www.tvnoe.cz/porad/u-nas-aneb-od-cimbalu-o-lidove-kulture-domovina-114-dil>.

Tv Noe; pořad U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře 115 díl; Živé vysílání: 25.6.2015 20:00 hod.; „Otvírajte sa, strážnické brány... po sedmdesáté“; <http://www.tvnoe.cz/porad/u-nas-aneb-od-cimbalu-o-lidove-kulture-otvirajte-sa-straznicke-brany-po-sedmdesate-115-dil>.

Tv Noe; pořad U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře 120. díl; Živé vysílání: 10.3.2016 20:00 hod.; dr. Alena Schauerová, Mgr. Magdalena Maňáková „Tady jsme doma aneb Folklor do škol“; <http://www.tvnoe.cz/porad/u-nas-aneb-od-cimbalu-o-lidove-kulture-tady-jsme-doma-aneb-folklor-do-skol-120-dil>.

Tv Noe; pořad U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře 125 díl; Živé vysílání: 13.10.2016 20:00 hod; 60 let Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici; <http://www.tvnoe.cz/porad/u-nas-aneb-od-cimbalu-o-lidove-kulture-60-let-narodniho-ustavu-lidove-kultury-ve-straznici-125-dil>.

Universität für angewandte Kunst, Wien; Bayerisches Nationalmuseum; Göteborgs Universitet; Institutionen för kulturvetenskaper – Lunds Univesitet; The School of Historical Dress, London; Historical Management Associates Ltd., Bristol; Leitung Kostüm und Modesammlung; IP DKRVO; 2014 – 2018; komparativní studium oděvních konstrukcí střední a západní Evropy; [RIV/00094927:_____ /13:#0000084](#) Knihy krejčovských střihů v českých zemích v 16. až 18. století; rozšíření povědomí o historickém oděvu střední Evropy mezi zahraničními badateli, zapracování českých archivních pramenů do mezinárodních studií; publikace obdržela 2. místo v kategorii publikace roku **Soutěž Gloria Musaealis 2014**. Byla vydána v nákladu 600 ks a je téměř rozebrána.

2. Lidské zdroje

Národní ústav lidové kultury nemá v současné době zpracovanou samostatnou směrnici o rozvoji lidských zdrojů, ovšem dílčí segmenty této agendy se nacházejí v ostatních směrnících a rádech ústavu. Vnitřní organizační strukturu NÚLK stanoví organizační řád, který vydává ředitel ústavu a schvaluje věcně příslušný odbor MK (ORNK). Organizační struktura ústavu vychází z jeho činností tak, jak je vymezuje Zřizovací listina č. j. 18724/2008 ze dne 19. 12. 2008. Jedná se zejména o odborné činnosti – výzkumnou, sbírkotvornou a archivní, dále organizační činnosti vzdělávací a pořadatelské, v neposlední řadě i údržbu areálů zámeckého parku a Muzea vesnice jihovýchodní Moravy - skanzenu. V návaznosti na celkový rozsah a rozmanitost činnosti vymezené zřizovací listinou, je rozděleno i obsazení jednotlivých odborných a provozních útvarů, které navzájem spolupracují. NÚLK se člení na útvary: centrum lidových tradic, centrum hmotného kulturního dědictví, centrum vědeckých informací, útvar ředitele, ekonomický útvar a útvar správy areálů.

Útvar správy areálů je obsazen převážně pracovníky vyučenými v dělnických profesích (10 zaměstnanců), jejichž věkový průměr se pohybuje kolem 53 roků. Většinou pocházejí z nejbližšího okolí s dojezdem do 6 km od místa pracoviště. Vyšší věk zaměstnanců má několik příčin: jednak tarifní platy vyučených pracovníků v PO jsou dosti nízké a významně narůstají dlouhodobou praxí v oboru. Starší zaměstnanci také více ocení jistotu a stabilitu zaměstnání, naopak mladší zaměstnanci vyučení v dělnických profesích, odhlédneme-li od finanční stránky věci, nemají často zájem ve svém oboru pracovat. V současnosti všeobecně klesá zastoupení učňů a studentů v dělnických oborech, což může být problém především při obsazování těchto pozic v budoucnosti. Současný kádr zaměstnanců v dělnických profesích je proto nutné průběžně motivovat nadtarifními složkami mzdy a cílovými odměnami.

Odborné útvary – *Útvar hmotného kulturního dědictví, Centrum lidových tradic, Centrum vědeckých informací*. V těchto útvarech pracují především zaměstnanci s vysokoškolským vzděláním ve specializovaných oborech, jako je etnologie, muzikologie, historie a muzeologie. Poměr specializací na hmotná a nehmotná témata tradiční lidové kultury je vyvážený. Silnou stránkou VO je poměrně mladý a perspektivní kolektiv. Většina současných pracovníků přišla do ústavu v posledních deseti letech, jako absolventi univerzitního studia a pod vedením starších kolegů se postupně stali platnými členy pracovních týmů a někteří i jejich vedoucími. Po odchodu starších kolegů do důchodu se většina pracovníků pohybuje v rozmezí 27 – 45 let.

Lidské zdroje jsou důležitou součástí VO, zajištění kvalitních výzkumných pracovníků a kvalifikovaných technických a odborných pracovníků je nezbytným předpokladem pro činnost instituce, realizaci výzkumu i pro využívání nových poznatků v praxi. Průběžně dochází k mezigenerační obměně pracovníků podle pracovních pozic v rozsahu stanoveného limitu pracovníků. NÚLK umožňuje pracovníkům další vzdělávání. V rámci odborného růstu pracovníků je umožněno jejich interní i externí vzdělávání, čímž dochází ke zvýšení kvalifikace a k dalšímu osobnímu i profesnímu rozvoji pracovníků a schopnosti pracovníků dosahovat požadované výsledky. Obecné vzdělávání je zajištěno externími lektory a vzdělávacími

agenturami, k profesnímu vzdělávání, kromě postgraduálního studia, dochází rovněž v rámci aktivní účasti pracovníků na seminářích, konferencích, sympoziích, workshopech zaměřených na oblast etnologie. NÚLK podporuje rovné příležitosti jak v zastoupení mužů a žen, tak ve věkové struktuře.

V rámci rozvoje lidských zdrojů se zaměřujeme na profesní specializaci nejmladších členů vědeckých týmů a jejich etablování ve vědecké komunitě. Další cílem je aktivizace pracovníků po návratu z mateřské dovolené, u nichž je nutné dosáhnout prohloubení profesní specializace, rozšíření zkušeností s přípravou vědeckých témat, projektů a vedením výzkumných týmů. Odborné i výzkumné pracovníky chceme motivovat ke zvyšování osobní kvalifikace v postgraduálním studiu. Dalším osvědčeným motivačním prvkem je vypsání cílových odměn při úspěšné realizaci plánovaných výstupů odborné a provozní činnosti.

Nevýhodou je umístění ústavu v okrajové části regionu a s ním spojená nutnost dojíždění, na což narážíme při snaze získat starší zkušené pracovníky do vedoucích funkcí. Oproti dělnickým profesím, pouze malá část odborných zaměstnanců, pochází z nejbližšího okolí, někteří se sem později přestěhovali, další dojíždějí. Dojezd do zaměstnání je v průměru až 50 km, což někteří řeší kombinací dojíždění a pronájmem služebního bytu. Právě adaptace půdních prostor na dvě garsonky a služební byt významnou měrou přispěla k zatraktivnění ústavu při zaměstnávání čerstvých absolventů.

Dalším problémem jsou administrativní činnosti spojené se zapojením VO do projektů VaVaI, veřejných soutěží, grantových řízení a výkaznictvím MK, které vykazují v posledních letech výrazný a stále se zvyšující nárůst a s nimi spojenou pracovní zátěž na sekretariát ředitele ústavu, který má tyto činnosti v gesci. Z toho důvodu považujeme za nutné usilovat o navýšení pracovních pozic o administrátora centrálních registrů.

Vzhledem ke specifčnosti VO a potřebné motivaci, je pro část odborných pracovníků podílejících se na výzkumné činnosti, nutné vymezit nadtarifní příplatek platu (odměnu). Jedná se o prvek posilující ekonomickou a rovněž personální stabilitu výzkumného týmu.

3. Další specifické výzkumné aktivity

NÚLK dlouhodobě spolupracuje se základními školami na tématu *Tady jsme doma – regionální folklor do škol*, týkajícího se implementace znalostí o regionálním folkloru do školních osnov, v jehož rámci se konají semináře, workshopy pro zástupce zainteresovaných škol a každoročně prezentační pořad v rámci Mezinárodního folklorního festivalu.

Dále NÚLK pořádá kolokvium *Siločáry duše dítěte*, věnované pedagogům a vedoucím dětských folklorních souborů.

NÚLK ve spolupráci s NIPOS uspořádal od roku 1998 již 7 cyklů dvouletého vzdělávacího kurzu *Škola folklorních tradic*, zaměřeného na výuku v oblasti tradiční lidové kultury, hudby a tance. Výběr vyučovaných předmětů je stanoven vyváženě, obsahuje lidový tanec – praktickou část, lidový tanec ve společenskohistorickém kontextu, úvod do studia lidové hudby a lidových nástrojů, zpěv ve folklorním souboru, sbírky a sběratelé, základy choreografie, pohybová průprava, dětský folklor, dramaturgie, režijní minimum, základy pedagogiky a psychologie, dramatické prvky v lidovém projevu, mluvené slovo, úvod do studia lidové kultury, lidový kroj, základy anatomie a fyziologie a také z hodiny bezpečnosti práce. Frekventanti jsou převážně studenti vysokých škol, vedoucí či dlouholetí členové nejrůznějších folklorních těles.

Podle zájmu základních a středních škol NÚLK realizuje přednášky o českých nehmotných statcích na seznamu UNESCO.

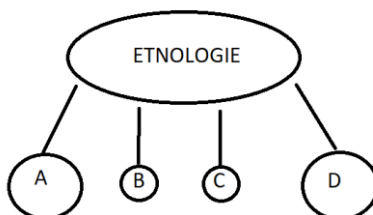
III. Oblasti výzkumu VO

III. 1 Jednotlivé oblasti výzkumu VO

A. Název oblasti

A. Název oblasti	
<i>Název oblasti</i>	(číslo oboru 50404) Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky
<i>Charakteristika oblasti</i>	Etnologie je společenská věda, jež se zabývá srovnávacím studiem kultur a společností. V evropském kontextu jsou objektem studia především neelitní obyvatelé venkova a města. Témata dělíme s ohledem na jejich podstatu na materiální a nemateriální. K prvním patří výroční a rodinné obyčeje, hudba, tanec, píseň, pověsti a pohádky atd. K druhým způsoby obživy, lidová výroba, lidové stavitelství, lidový oděv, textil a další. Projevy lidové kultury patří k významným prvkům kulturního dědictví České republiky.

B. Dílčí cíl/e koncepce pro danou oblast a kontrolovatelné cíle pro jednotlivé roky

B. Dílčí cíl/e koncepce pro danou oblast a kontrolovatelné cíle pro jednotlivé roky	
<i>Dílčí cíl/e</i>	A – Výzkum tradičních postupů lidového odívání v českých zemích od konce 19. století do 2. poloviny 20. století na základě rozboru sbírkových kompletů, ikonografických pramenů s využitím řízených rozhovorů s respondenty v terénu
<i>Kontrolovatelné cíle</i>	2019 Sestavit odbornou bibliografii etnologických příspěvků s tematikou lidového oděvu na Kyjovsku a Valašsku
	2020 Etnologicky charakterizovat oděvní postupy vybraných variant lidového oděvu na Kyjovsku v lokalitách Vacenovice, Ježov, Vracov a zachytit je filmovým a fotografickým materiálem.
	2021 Analyzovat a kriticky zhodnotit materiál získaný základním výzkumem postupů tradičního odívání a na jeho základě zpracovat výsledek – odborná publikace „Tradiční odívání na Kyjovsku“ a DVD s filmovým dokumentem.
	2022 Etnologicky charakterizovat oděvní postupy vybraných variant lidového oděvu na Valašsku v lokalitách Rožnov pod Radhoštěm, Velké Karlovice, Nový Hrozenkov a zachytit je filmovým a fotografickým materiálem.

	2023	Analyzovat a kriticky zhodnotit materiál získaný základním výzkumem postupů tradičního odívání a na jeho základě zpracovat výsledek – odborná publikace „Tradiční odívání na Valašsku“ a DVD s filmovým dokumentem.
--	-------------	---

B. Dílčí cíl/e koncepce pro danou oblast a kontrolovatelné cíle pro jednotlivé roky		
<i>Dílčí cíl/e</i>		B – Výzkum a experimentální rekonstrukce dětských dechových hudebních nástrojů v českých zemích v průběhu 19. a 20. století a postupů jejich stavby na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů českých muzeí s využitím zkušeností získaných při experimentální rekonstrukci těchto nástrojů.
<i>Kontrolovatelné cíle</i>	2019	Výzkum bude zahájen v roce 2020.
	2020	Sestavit odbornou bibliografii etnologických příspěvků s tematikou dětských hudebních nástrojů.
	2021	Etnologicky charakterizovat postupy stavby dětských dechových hudebních nástrojů a zachytit je filmovým a fotografickým materiálem – píšťalky, frkače, bzučáky, fujarky.
	2022	Analyzovat a kriticky zhodnotit materiál získaný základním výzkumem a jejich experimentální rekonstrukcí a na jeho základě zpracovat výsledek – odborná publikace „Dětské dechové hudební nástroje“ a DVD s filmovým dokumentem.
	2023	Výzkum bude ukončen v roce 2022.

B. Dílčí cíl/e koncepce pro danou oblast a kontrolovatelné cíle pro jednotlivé roky		
<i>Dílčí cíl/e</i>		C – Výzkum lidového oděvu od konce 19. století do 2. poloviny 20. století a textilních materiálů užívaných při jeho výrobě na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů NÚLK a jejich konfrontace s materiály z výrobních center ve střední Evropě.
<i>Kontrolovatelné cíle</i>	2019	Etnologicky charakterizovat a fotograficky zdokumentovat sbírkové předměty z podsbírký Oděv: fond ženské sukně (cca 310 ks).
	2021	Etnologicky charakterizovat a fotograficky zdokumentovat předměty z podsbírký Oděv: fond mužské zástěry (cca 40 ks) a ženské zástěry (cca 460 ks).
	2023	Etnologicky charakterizovat a fotograficky zdokumentovat sbírkové předměty z podsbírký Oděv: fond ženské kabátky – jupky (cca 140 ks).

B. Dílčí cíl/e koncepce pro danou oblast a kontrolovatelné cíle pro jednotlivé roky		
<i>Dílčí cíl/e</i>		D – Výzkum a experimentální ověření stavebních technologií tradičních hliněných staveb ve střední Evropě od druhé poloviny 18. století do konce první poloviny 20. století jako prostředku k zachování památek tohoto typu architektury a zároveň zhodnocení jeho edukačního potenciálu
<i>Ko</i>	2019	Experimentálně zbudovat a kompletně zdokumentovat 20m ² hliněné podlahy. Sestavit podrobný návod na výrobu hliněné podlahy.

2020	Experimentálně zbudovat a kompletně zdokumentovat 20m ² hliněného mlatu ve stodole. Sestavit podrobný návod na výrobu hliněného mlatu.
2021	Experimentálně zbudovat 20m ³ nabíjeného hliněného zdiva pomocí „jařmového“ bednění (kopie recentního bednění)
2022	Experimentálně zbudovat 20m ³ nabíjeného hliněného zdiva pomocí „sloupového“ bednění (kopie recentního bednění).
2023	Sumarizovat výzkumný materiál získaný experimenty a vytvořit výsledek – metodiku budování nabíjeného hliněného zdiva.

C. Složení týmu zajišťujícího oblast

C. Složení týmu zajišťujícího oblast – dílčí cíl A			
č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
1.	Mgr. Petra Hrbáčová	Garant: Autor ideového záměru a koordinátor dílčího cíle, vědecko-výzkumný pracovník, podílí se na identifikaci výzkumných témat, jejich výzkumu a zhodnocení, spoluautor odborných výstupů dílčího cíle.	0,0+nadtarif. složka platu, odměna
2.	Mgr. Markéta Lukešová	Vědecko-výzkumný pracovník, člen redakční rady, podílí se na koncepci dílčího cíle, identifikaci výzkumných témat, jejich výzkumu a zhodnocení, spoluautor odborných výstupů dílčího cíle.	0,0+nadtarif. složka platu, odměna
3.	Romana Krejčová	Dokumentátorka	1,0
4.	Vědecko-výzkumný pracovník	Vědecko-výzkumný pracovník, člen redakční rady, podílí se na koncepci dílčího cíle, identifikaci výzkumných témat, jejich výzkumu a zhodnocení – 5 členů x 30 hod.	150 h
5.	Demonstrátorka	Znalec tradičních postupů lidového odívání, demonstrace tradičních postupů lidového odívání pro filmový záznam 19 osob	285 h
6.	Figurantka	Figurantka pro demonstraci tradičních postupů lidového odívání pro filmový záznam 25 osob	125 h
7.	Recenzent	Recenze publikací 2x 10 hod.	20 h

C. Složení týmu zajišťujícího oblast – dílčí cíl B			
č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
1.	Mgr. Jiří Höhn	Garant: Autor ideového záměru a koordinátor dílčího cíle, vědecko-výzkumný	0,0+nadtarif. složka platu,

		pracovník, podílí se na identifikaci výzkumných témat, jejich výzkumu a zhodnocení, autor odborných výstupů z dílčího cíle.	odměna
2.	Muzejní pedagog	Příprava vzdělávacího programu 6 osob	260 h
3.	Recenzent	Recenze publikací 1x 10 hod.	10 h

C. Složení týmu zajišťujícího oblast – dílčí cíl C			
č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň	úvazek
1.	Mgr. Lucie Baňarová	Garant: Vědecko-výzkumný pracovník, člen redakční rady, podílí se na koncepci dílčího cíle, identifikaci výzkumných témat, jejich výzkumu a zhodnocení, spoluautor odborných výstupů dílčího cíle.	1,0
2.	Ing. Martina Antošová	Dokumentátorka	1,0

C. Složení týmu zajišťujícího oblast – dílčí cíl D			
č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň	úvazek
1.	PhDr. Martin Novotný, Ph.D.	Garant: Autor ideového záměru a koordinátor dílčího cíle, vědecko-výzkumný pracovník, podílí se na identifikaci výzkumných témat, jejich výzkumu a zhodnocení, autor odborných výstupů dílčího cíle.	0,0+nadtarif. složka platu, odměna
2.	Mgr. Dalibor Všianský, Ph.D.	vědecko-výzkumný pracovník, podílí se na identifikaci výzkumných témat, jejich výzkumu a zhodnocení, spoluautor odborných výstupů dílčího cíle, ročně 175 h	875 h
3.	Výzkumný pracovník	heuristika písemných pramenů a terénní výzkum lidových staveb, ročně 100 h	500 h
4.	Výzkumný pracovník	výzkumná činnost, příprava vzorků omítek k analýzám, ročně 80 h	400 h
5	Dělník pro vědecké experimenty	Pod vedením garanta dílčího cíle zajišťuje realizaci plánovaných vědeckých experimentů, zejména výstavbu hliněných nosných konstrukcí, ročně 110 h	550 h
6	Dělník pro vědecké experimenty	Pod vedením garanta dílčího cíle zajišťuje realizaci plánovaných vědeckých experimentů, zejména výstavbu hliněných nosných konstrukcí, ročně 110 h	550 h
7	Dělník pro vědecké	Pod vedením garanta dílčího cíle zajišťuje realizaci plánovaných vědeckých	550 h

	experimenty	experimentů, zejména výstavbu hliněných nosných konstrukcí, ročně 110 h	
8	Pomocný dělník	Pod vedením garanta dílčího cíle zajišťuje realizaci přípravných prací pro plánované vědecké experimenty, ročně 130 h	650 h
9	Pomocný dělník	Pod vedením garanta dílčího cíle zajišťuje realizaci přípravných prací pro plánované vědecké experimenty, ročně 130 h	650 h
10	Pomocný dělník	Pod vedením garanta dílčího cíle zajišťuje realizaci přípravných prací pro plánované vědecké experimenty, ročně 130 h	650 h

C. Složení týmu zajišťujícího práce pro celou VO			
<i>č.</i>	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň</i>	<i>úvazek</i>
1.	PhDr. Martin Šimša, Ph.D.	Koordinátor dílčích cílů, vědecko-výzkumný pracovník, podílí se na identifikaci výzkumných témat, jejich výzkumu a zhodnocení, spoluautor odborných výstupů.	0,0+odměna

D. Nejvýznamnější výsledky oblasti uplatněné v předchozích pěti letech

- 1. Výsledky dosažené výlučně z IP DKRVO**
- 2. Další výsledky VO** (tzn. výsledky dosažené z účelové podpory projektů a/nebo s podporou z ostatních zdrojů)

Přehled vybraných výsledků: viz příloha č. 1.

V letech 2013 – 2017 má VO NÚLK evidováno v IS VaVaI – RIV celkem 76 uznaných výsledků: 17x N; 2x E; 2x R; 33x J; 22x B,C;

D. Nejvýznamnější výsledky oblasti uplatněné v předchozích letech

D. Nejvýznamnější výsledky oblasti uplatněné v předchozích pěti letech		
D1. Výsledky dosažené výlučně z IP DKRVO		
A) Aplikované výsledky		
druh	autor/ři a název výsledku	využití výsledku
Nmet	Novotný, M.: Hliněná omítka (lepenice) na dřevěné konstrukci tradičních staveb: příprava, aplikace, údržba RIV/00094927: /17:N0000006	Metodika je určena zejména pro potřeby Národního ústavu lidové kultury, jako metodika pro výrobu a provedení kotvené i nekotvené hliněné omítky roubených stěn při budování kopií historických staveb, údržby a oprav stávajících objektů v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. Dále může být využita i dalšími muzei v přírodě, které mají za cíl uchování kulturního dědictví. Metodika není technologickým postupem pro výrobu a dodávání stavebních výrobků na trh.
6x Nmap	Šimša, M.: RIV/00094927: /17:N0000010 RIV/00094927: /17:N0000002 RIV/00094927: /17:N0000012 RIV/00094927: /17:N0000009 RIV/00094927: /17:N0000011 RIV/00094927: /17:N0000001 RIV/00094927: /17:N0000004	Mapy zachycují rozšíření různých součástí oděvu. Jsou dostupné prostřednictvím webového nástroje Mapová aplikace lidový oděv. Výsledky jsou určeny jak odborníkům a badatelům z vědeckých pracovišť a kulturních institucí, tak i široké veřejnosti, všem zájemcům o tradiční lidovou kulturu.
	Další výsledky – viz příloha č. 1 k III. D.	
B) Publikační výsledky		
druh	autor/ři a název výsledků	
J	Höhn, J.: Instruments Played in Skřípky „Fiddle“ Music Bands in the Light of Acoustic Measurements and Experimental Construction RIV/00094927: /17:N0000005	
B	Höhn, J.: Hudební nástroje IX. 2. část, Basové smyčcové nástroje, Skřípácký bas a trumšajt RIV/00094927: /16:N0000002	
B	Tarcalová, L.: Tradiční úprava hlavy II. 1. část, Účesy, čepce a šatky na Moravě RIV/00094927: /16:N0000001	

D2. Další výsledky VO		
A) Aplikované výsledky		
<i>druh</i>	<i>autor/ři a název výsledku</i>	<i>využití výsledku</i>
Nmet	Novotný, M.: Ruční výroba nepálených cihel RIV/00094927: _____/15:#0000145	Metodika je určena pro potřeby Národního ústavu lidové kultury a pro potřeby podobně zaměřených institucí a také pro památkovou péči. Není určena jako podklad a návod pro výrobu stavebních prvků uváděných na trh pro použití v občanské a bytové výstavbě, které spadají mezi stanovené výrobky dle NEPaR 305/2011 nebo NV 163/2002 Sb. v platném znění. DF11P01OVV015
Npam	Novotný, M: Hliněný podhoz a jádrová omítka na nabíjeném hliněném monolitickém zdivu RIV/00094927: _____/15:#0000146	Památkový postup je určen pro potřeby Národního ústavu lidové kultury a pro potřeby podobně zaměřených institucí a také pro památkovou péči. Není určen jako podklad a návod pro výrobu stavebních prvků uváděných na trh v občanské a bytové výstavbě, které spadají mezi stanovené výrobky dle NEPaR 305/2011 nebo NV 163/2002 Sb. v platném znění ani jako postup pro vytváření povrchových vrstev konstrukcí v občanské a bytové výstavbě. DF11P01OVV015
Nmet	Šimša, M.: Certifikovaná metodika dokumentace mužských oděvních součástí kalhotového, kabátového a košilového oděvu RIV/00094927: _____/16:N0000008	Metodika průzkumu, dokumentace a identifikace součástí mužského lidového oděvu je určena především pro kurátory muzejních sbírek, dále též pro odborné badatele a praktické zájemce o lidový oděv.
B) Publikační výsledky		
<i>druh</i>	<i>autor/ři a název výsledků</i>	
J	Šimša, M.: Národní ústav lidové kultury. Centrální pracoviště pověřené péčí o statky nemateriálního kulturního dědictví České republiky RIV/00094927: _____/17:N0000013	
J	Hrbáčová, Svatební čepce na Strážnicku RIV/00094927: _____/16:N0000010	
C	Novotný, M: Tradiční technologie při obnově lidových stavebních památek s ohledem na aplikovaný výzkum hliněného stavitelství RIV/00094927: _____/16:N0000011	

E. Předpokládané výsledky IP DKRVO a doba jejich uplatnění

E. Předpokládané výsledky IP DKRVO a doba jejich uplatnění		
A) Aplikované výsledky		
<i>druh</i>	<i>rok uplatnění</i>	<i>stručný popis/charakteristika výsledku</i>
NmetC	2019	Konstrukce hliněné podlahy (III.1.B.D.)
NmetC	2020	Konstrukce hliněného mlátu (III.1.B.D.)
NmetC	2023	Konstrukce nabíjeného hliněného zdiva (III.1.B.D.)
B) Publikační výsledky		
<i>druh</i>	<i>rok uplatnění</i>	<i>stručný popis/charakteristika výsledku</i>
J	2019	Odborný článek na téma tradiční hliněná architektura v Iránu a způsoby její revitalizace (III.1.B.D.)
J	2019	Odborný článek na téma výroba tištěných textilií ve střední Evropě (III.1.B.C.)
J	2020	Odborný článek na téma naturisté jako nositelé tradičních technologických postupů (III.1.B.D.)
J	2020	Odborný článek na téma organické pigmenty v omítkách tradičních hliněných staveb (III.1.B.D.)
J	2020	Odborný článek na téma tradičního odívání na Kyjovsku (III.1.B.A.)
J	2020	Odborný článek na téma dětské dechové hudební nástroje (III.1.B.B.)
J	2021	Odborný článek na téma historické rozšíření pigmentů tradičních hliněných staveb (III.1.B.D.)
J	2021	Odborný článek na téma výroba tištěných textilií v českých zemích (III.1.B.C.)
J	2021	Odborný článek na téma aplikace hudebních nástrojů v rámci školních vzdělávacích programů (III.1.B.B.)
J	2022	Odborný článek věnovaný lidovému oděvu na Valašsku, jeho regionálním typům, proměnám a jeho využití v současnosti (III.1.B.A.)
J	2022	Odborný článek na téma lokální provenience pigmentů používaných u tradičních hliněných staveb na Moravě (III.1.B.D.)
J	2023	Odborný článek na téma tištěné textilií ve sbírkách NÚLK (III.1.B.C.)
B	2021	Publikace na téma tradiční odívání na Kyjovsku. Bude obsahovat teoretickou část, zabývající se historií lidového oděvu a jeho uplatnění v tradiční lidové kultuře, jeho podobou a funkcí v minulosti i v současnosti. Přílohou publikace bude filmový dokument zachycující postupy odívání vybraných krojových variant lidového oděvu na Kyjovsku. (III.1.B.A.)
B	2022	Publikace na téma dětské dechové hudební nástroje. Bude obsahovat teoretickou část, zabývající se výskytem a užitím

		jednoduchých hudebních nástrojů – píšťalek, frkačů, bzučáků, fujarek. Druhá část publikace pojedná o experimentální výrobě těchto hudebních nástrojů. Součástí publikace bude filmový dokument. (III.1.B.B.)
B	2023	Publikace na téma tradiční odívání na Valašsku. Bude obsahovat pasáže věnující se historii lidového oděvu a jeho uplatnění v tradiční lidové kultuře, jeho podobě a funkci v minulosti i v době současné. Součástí publikace bude filmový dokument zachycující úpravu lidového oděvu a postupy odívání vybraných krojových variant lidového oděvu na Valašsku. (III.1.B.A.)

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu VO

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu VO	
<i>rok</i>	2019
<i>oblast (č. a název)</i>	1. Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	A - Sestavit odbornou bibliografii etnologických příspěvků s tematikou lidového oděvu na Kyjovsku a Valašsku. C - Etnologicky charakterizovat a fotograficky zdokumentovat sbírkové předměty z podsírkvy Oděv: fond ženské sukně (cca 310 ks). D - Experimentálně zbudovat a kompletně zdokumentovat 20m ² hliněné podlahy. Sestavit podrobný návod na výrobu hliněné podlahy.
<i>předpokládané výsledky</i>	1 x NmetC, 2 x J,
<i>rok</i>	2020
<i>oblast (č. a název)</i>	1. Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	A - Etnologicky charakterizovat oděvní postupy vybraných variant lidového oděvu na Kyjovsku v lokalitách Vacenovice, Ježov, Vracov a zachytit je filmovým a fotografickým materiálem. B - Sestavit odbornou bibliografii etnologických příspěvků s tematikou dětských hudebních nástrojů. D - Experimentálně zbudovat a kompletně zdokumentovat 20m ² hliněného mlátu ve stodole. Sestavit podrobný návod na výrobu hliněného mlátu.
<i>předpokládané výsledky</i>	1 x NmetC, 4 x J,
<i>rok</i>	2021
<i>oblast (č. a název)</i>	1. Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	A - Analyzovat a kriticky zhodnotit materiál získaný základním

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu VO	
	<p>výzkumem postupů tradičního odívání a na jeho základě zpracovat výsledek – odborná publikace „Tradiční odívání na Kyjovsku“ a DVD s filmovým dokumentem.</p> <p>B - Etnologicky charakterizovat postupy stavby dětských dechových hudebních nástrojů a zachytit je filmovým a fotografickým materiálem – píšťalky, frkače, bzučáky, fujarky.</p> <p>C - Etnologicky charakterizovat a fotograficky zdokumentovat předměty z podsírky Oděv: fond mužské zástěry (cca 40 ks) a ženské zástěry (cca 460 ks).</p> <p>D - Experimentálně zbudovat 20m³ nabíjeného hliněného zdiva pomocí „jařmového“ bednění (kopie recentního bednění).</p>
<i>předpokládané výsledky</i>	3 x J, 1 x B
<i>rok</i>	2022
<i>oblast (č. a název)</i>	1. Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	<p>A - Etnologicky charakterizovat oděvní postupy vybraných variant lidového oděvu na Valašsku v lokalitách Rožnov pod Radhoštěm, Velké Karlovice, Nový Hrozenkov a zachytit je filmovým a fotografickým materiálem.</p> <p>B - Analyzovat a kriticky zhodnotit materiál získaný základním výzkumem a jejich experimentální rekonstrukcí a na jeho základě zpracovat výsledek – odborná publikace „Dětské dechové hudební nástroje“ a DVD s filmovým dokumentem.</p> <p>D - Experimentálně zbudovat 20m³ nabíjeného hliněného zdiva pomocí „sloupového“ bednění (kopie recentního bednění).</p>
<i>předpokládané výsledky</i>	2 x J, 1 x B
<i>rok</i>	2023
<i>oblast (č. a název)</i>	1. Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	<p>A - Analyzovat a kriticky zhodnotit materiál získaný základním výzkumem postupů tradičního odívání a na jeho základě zpracovat výsledek – odborná publikace „Tradiční odívání na Valašsku“ a DVD s filmovým dokumentem.</p> <p>C - Etnologicky charakterizovat a fotograficky zdokumentovat sbírkové předměty z podsírky Oděv: fond ženské kabátky – jupky (cca 140 ks).</p> <p>D - Sumarizovat výzkumný materiál získaný experimenty a vytvořit výsledek – metodiku budování nabíjeného hliněného zdiva.</p>
<i>předpokládané výsledky</i>	1 x NmetC, 1 x J, 1 x B

Příloha č. 1 – podrobnější popis a doplnění výsledků

- první část k III. D1 A) a D1 B);
- druhá část k III. D2 A) a D2 B).

VÝSLEDKY DKRVO

k III. D1 A) Aplikované výsledky DKRVO

Nmet – Novotný, M: Hliněná omítka (lepenice) na dřevěné konstrukci tradičních staveb: příprava, aplikace, údržba [RIV/00094927:](#) [/17:N0000006](#)

Metodika podává pracovní návod na výrobu a provedení hliněné omítky (lepenice) u roubených případně i vyplétaných stěn. Pracovní postup je určen pro aplikaci dvouvrstvé kotvené i nekotvené hliněné omítky (lepenice). Kdy kotvená omítka je aplikována na kotevní rastr, vytvořený na stěnové konstrukci pomocí dřevěných kolíků, zaražených do trámů srubu. Nekotvená omítka je aplikována přímo na stěnu, bez kotvícího rastru. Omítka je aplikována ve dvou vrstvách, přičemž první (hrubá) obsahuje delší částice organického původu (plevy, řezanou slámu). Hliněná omítka je ochrannou i ozdobnou vrstvou na stěnách. Metodika se použije ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb. pro restaurování národních kulturních památek, nebo kulturních památek nebo objektů, které jsou součástí památkových zón nebo rezervací, kdy musí být aplikovány uměleckořemeslné a technické práce respektujících technickou a výtvarnou strukturu původního díla, obdobně tak k realizaci kopií původních objektů při zachování uměleckořemeslné a původní technické práce. Metodika je určena zejména pro potřeby Národního ústavu lidové kultury, jako metodika pro výrobu a provedení kotvené i nekotvené hliněné omítky roubených stěn při budování kopií historických staveb, údržby a oprav stávajících objektů v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. Dále může být využita i dalšími muzei v přírodě, které mají za cíl uchování kulturního dědictví. Metodika není technologickým postupem pro výrobu a dodávání stavebních výrobků na trh.

Nmap – Šimša, M.: Mapa rozšíření mužského košilového oděvu ve sbírkovém fondu NÚLK [RIV/00094927:](#) [/17:N0000010](#)

Mapa zachycuje rozšíření jednotlivých typů mužského košilového oděvu ve Sbírce Národního ústavu lidové kultury, v podsbírce Etnografická, zapsané v CES pod číslem MSZ/002-05-15/272002. Do mapy bylo zpracováno 87 kusů sbírkových předmětů, u nichž je známá přesná lokalizace místa jejich vzniku. U jednotlivých sbírkových předmětů – mužských košil, byl na základě Certifikované metodiky dokumentace mužských oděvních součástí kalhotového, kabátového a košilového oděvu proveden rozbor stříhové konstrukce a popis konstrukčních prvků. Jednotlivé typy košilového oděvu jsou v mapě zobrazeny prostřednictvím jedinečného piktogramu. Informace o konkrétních sbírkových předmětech je možné studovat po kliknutí na piktogram v samostatném okně. Mapa je dostupná prostřednictvím webového nástroje Mapová aplikace lidový oděv. Uživatelské rozhraní je přístupné prostřednictvím prohlížečů Internet Explorer 11 nebo Mozilla Firefox a je k němu nutná instalace bezplatné aplikace Microsoft Silverlight.

Nmap – Šimša, M: Mapa rozšíření mužských vest ve sbírkovém fondu NÚLK ve Strážnici [RIV/00094927:](#) [/17:N0000002](#)

Mapa zachycuje rozšíření jednotlivých typů mužských vest ve Sbírce Národního ústavu lidové kultury, v podsbírce Etnografická, zapsané v CES pod číslem MSZ/002-05-15/272002. Do mapy bylo zpracováno 112 kusů sbírkových předmětů, u nichž je známá přesná lokalizace místa jejich vzniku. U jednotlivých sbírkových předmětů – mužských vest, byl na základě Certifikovaná

metodika dokumentace mužských oděvních součástí kalhotového, kabátového a košilového oděvu proveden rozbor stříhové konstrukce a popis konstrukčních prvků. Následně mohla být provedena identifikace těchto vest s konkrétními typy, které byly již dříve na Moravě identifikovány a dokumentovány. Jednotlivé typy mužských vest jsou zobrazeny prostřednictvím jedinečného piktogramu, který je vytvořen na základě konstrukční charakteristiky daného typu. Konstrukční příbuznost některých typů je zdůrazněna použitím barevného odstínu základní barvy. Informace o konkrétních sbírkových předmětech je možné studovat po kliknutí na piktogram v samostatném okně.

Nmap – Šimša, M.: Mapa rozšíření úvazů velkých tištěných šátků na Moravě
RIV/00094927: /17:N0000012

Mapa zachycuje rozšíření jednotlivých typů úvazů velkých tištěných šátků tak, jak se je v terénu podařilo nalézt a následně zachytit filmovým dokumentem v průběhu naplňování cíle Tradiční postupy lidového odívání. Při této příležitosti bylo celkem zdokumentováno 46 různých úvazů z 31 obcí, které vázalo 28 žen a 2 muži. Podařilo se tak shromáždit jedinečnou kolekci, zahrnující úvazy užívané pro obřadní, sváteční, ale též běžné všední příležitosti. Pro dokumentaci a popis způsobů vázání šátků byla vytvořena metodika Dokumentace úvazů ženských tištěných šátků, na jejímž základě bylo možné provést rozbor, identifikaci a třídění úvazů šátků na jednotlivé typologické skupiny. Informace o konkrétních sbírkových předmětech je možné studovat po kliknutí na piktogram v samostatném okně. Mapa je dostupná prostřednictvím webového nástroje Mapová aplikace lidový oděv. Uživatelské rozhraní je přístupné prostřednictvím prohlížečů Internet Explorer 11 nebo Mozilla Firefox a je k němu nutná instalace bezplatné aplikace Microsoft Silverlight.

Nmap – Šimša, M.: Mapa rozšíření ženského plátěného oděvu – košil – ve sbírkovém fondu NÚLK
RIV/00094927: /17:N0000009

Mapa zachycuje rozšíření jednotlivých typů ženského košilového oděvu ve Sbírce Národního ústavu lidové kultury, v podsbírce Etnografická, zapsané v CES pod číslem MSZ/002-05-15/272002. Do mapy bylo zpracováno 176 kusů sbírkových předmětů, u nichž je známá přesná lokalizace místa jejich vzniku. U jednotlivých sbírkových předmětů – ženských košil (místně zvaných rukávce), byl na základě Metodiky dokumentace ženských oděvních součástí vinutého, kabátového a košilového oděvu proveden rozbor stříhové konstrukce a popis konstrukčních prvků. Následně mohla být provedena identifikace těchto košil s konkrétními typy košilového oděvu, které byly již dříve na Moravě identifikovány a dokumentovány. Jednotlivé typy košilového oděvu jsou zobrazeny prostřednictvím jedinečného piktogramu, který je vytvořen na základě konstrukční charakteristiky daného typu. Konstrukční příbuznost některých typů je zdůrazněna použitím barevného odstínu základní barvy. Informace o konkrétních sbírkových předmětech je možné studovat po kliknutí na piktogram v samostatném okně.

Nmap – Šimša, M.: Mapa rozšíření ženských kabátků ve sbírkovém fondu NÚLK
RIV/00094927: /17:N0000011

Mapa zachycuje rozšíření jednotlivých typů ženských kabátků ve Sbírce Národního ústavu lidové kultury, v podsbírce Etnografická, zapsané v CES pod číslem MSZ/002-05-15/272002. Do mapy bylo zpracováno 78 kusů sbírkových předmětů, s přesnou lokalizací. U jednotlivých sbírkových předmětů – ženských kabátků, byl na základě metodiky Dokumentace ženských oděvních součástí vinutého, kabátového a košilového oděvu proveden rozbor stříhové konstrukce a popis konstrukčních prvků. Následně mohla být provedena identifikace těchto kabátků s konkrétními typy, které byly již dříve na Moravě identifikovány a dokumentovány. Jednotlivé typy kabátků jsou zobrazeny prostřednictvím jedinečného piktogramu. Informace o konkrétních sbírkových předmětech je možné studovat po kliknutí na piktogram v samostatném okně. Mapa je dostupná prostřednictvím webového nástroje Mapová aplikace lidový oděv. Uživatelské

rozhraní je přístupné prostřednictvím prohlížečů Internet Explorer 11 nebo Mozilla Firefox a je k němu nutná instalace bezplatné aplikace Microsoft Silverlight.

Nmap – Šimša, M.: Mapa rozšíření ženských vest ve sbírkovém fondu NÚLK ve Strážnici
RIV/00094927: /17:N0000001

Mapa zachycuje rozšíření jednotlivých typů ženských vest ve Sbírce Národního ústavu lidové kultury, v podsbírcce Etnografická, zapsané v CES pod číslem MSZ/002-05-15/272002. Do mapy bylo zpracováno 109 kusů sbírkových předmětů, u nichž je známá přesná lokalizace místa jejich vzniku. U jednotlivých sbírkových předmětů – ženských vest, byl na základě metodiky Dokumentace ženských oděvních součástí vinutého, kabátového a košilového oděvu proveden rozbor stříhové konstrukce a popis konstrukčních prvků. Následně mohla být provedena identifikace těchto vest s konkrétními typy, které byly již dříve na Moravě identifikovány a dokumentovány. Jednotlivé typy ženských vest jsou zobrazeny prostřednictvím jedinečného piktogramu, který je vytvořen na základě konstrukční charakteristiky daného typu. Konstrukční příbuznost některých typů je zdůrazněna použitím barevného odstínu základní barvy. Informace o konkrétních sbírkových předmětech je možné studovat po kliknutí na piktogram v samostatném okně.

Nmap – Šimša, M.: Mapa: účesy, čepce, šatky, pleny na Moravě
RIV/00094927: /17:N0000004

Mapa zachycuje rozšíření jednotlivých typů účesů a obřadních úprav hlavy tak, jak se je v terénu podařilo nalézt a následně zachytit filmovým dokumentem v průběhu naplňování cíle Tradiční postupy lidového odívání. Při této příležitosti bylo celkem zdokumentováno 107 položek, náležejících do 45 obcí. Následně bylo filmovým dokumentem zaznamenáno 40 různých účesů a úprav hlavy z 25 obcí. Podařilo se tak shromáždit jedinečnou kolekci, zahrnující účesy užívané pro obřadní, sváteční, ale též běžné všední příležitosti. Pro dokumentaci a popis způsobů vázání šátků byla vytvořena metodika Dokumentace ženských účesů a obřadních úprav hlavy, na jejímž základě bylo možné provést rozbor, identifikaci a třídění úvazů šátků na jednotlivé typologické skupiny. Jednotlivé typy úvazů účesů a obřadních úprav hlavy jsou zobrazeny prostřednictvím jedinečného piktogramu. Informace o konkrétním zdokumentovaném výskytu je možné studovat po kliknutí na piktogram v samostatném okně.

k III. D1 B) Publikační výsledky DKRVO

J - Höhn, J.: Instruments Played in Skřípky „Fiddle“ Music Bands in the Light of Acoustic Measurements and Experimental Construction RIV/00094927: /17:N0000005

J – Havlíková, L.: Mužské košile na jihovýchodní Moravě. Příspěvek k terminologii, genezi a konstrukci mužské oděvní součástky RIV/00094927: /17:N0000003

J – Škopík, M.: Digitální utopie – analogová realita. Digitalizace magnetického záznamu zvuku v paměťových institucích RIV/00094927: /16:N0000017

J – Höhn, J.: Experimental Musical Instrument Making as a Method of Organology
RIV/00094927: /15:#0000132

B – Höhn, J.: Hudební nástroje IX. 2. část, Basové smyčcové nástroje, Skřípácký bas a trumšajt
RIV/00094927: /16:N0000002

B – Höhn, J.: Hudební nástroje IX. 1. Část, Dlabané smyčcové nástroje
RIV/00094927: /14:#0000097

B – Hrbáčová, P.: Tradiční tkalcovství na Hornácku RIV/00094927: /16:N0000003

B – Tarcalová, L.: Tradiční úprava hlavy II. 1. část, Účesy, čepce a šatky na Moravě
RIV/00094927: /16:N0000001

B – Tarcalová, L.: Tradiční postupy lidového odívání - II. Tradiční úprava hlavy, 3. část Úvazy

tištěných šátků na Moravě [RIV/00094927: /14:#0000108](#)

B – Šimša, M.: Knihy krejčovských stříhů v českých zemích v 16. až 18. století [RIV/00094927: /13:#0000084](#)

K III. D2 A) Aplikované výsledky

[DF11P01OVV015 - Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají \(2011 - 2015\) :](#)

6 x N, 1 x E.

[DF11P01OVV017 - Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950 \(2011 - 2015\):](#)

10 x N, 1 x E, 2 x R,

k III. D2 B) Publikační výsledky ostatní

[DF11P01OVV015 - Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají \(2011 - 2015\) :](#)

10 x J, 1 x B, 5 x D.

[DF11P01OVV017 - Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950 \(2011 - 2015\):](#)

15 x J, 4 x B, 3x C, 5 x D.

Publikační výsledky z ostatní výzkumné činnosti:

B – Jančář, J.: Etnografie na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století [RIV/00094927: /14:#0000096](#)

C – Novotný, M: Tradiční technologie při obnově lidových stavebních památek s ohledem na aplikovaný výzkum hliněného stavitelství [RIV/00094927: /16:N0000011](#)

D – Novotný, M.: Zavádění archaických stavebních postupů do stavitelské praxe v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. [RIV/00094927: /14:#0000106](#); Stať ve sborníku: Tradition und Moderne: Symposium zur Vernetzung von tschechischen, österreichischen und weiteren Fachleuten, ISBN 978-3-901820-91-5, nakladatel: Weinviertler Museumsdorf Niedersulz GmbH Atzenbrugg, Rakousko.

J – Šimša, M.: Národní ústav lidové kultury. Centrální pracoviště pověřené péčí o statky nemateriálního kulturního dědictví České republiky [RIV/00094927: /17:N0000013](#)

J – Hrbáčová, P.: Svatební čepce na Strážnicku [RIV/00094927: /16:N0000010](#)

J – Gabrhelová, T.: Vystěhovalectví Moravských Kopaničářů do USA v první čtvrtině 20. století [RIV/00094927: /16:N0000012](#)

Mezi excelentní výsledky byly navrženy:

2017 – Nmet - Metodika nedestruktivního průzkumu historických tkanin etnografického charakteru z období 1850 až 1950, jejich dokumentace a identifikace. MEP (Metodika etnografického průzkumu) [RIV/00094927: /16:N0000009](#) z projektu:

[DF11P01OVV017 - Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950 \(2011 - 2015\)](#)

2016 – B – Hliněné stavitelství na Moravě a evropské souvislosti., Kritický katalog k výstavě
[RIV/00094927: /14:#0000148](#) z projektu:
[DF11P01OVV015 - Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají \(2011 - 2015\)](#)

2016 – B – Lidový oděv na Moravě a ve Slezsku I., Ikonografické prameny do roku 1850
[RIV/00094927: /12:#0000078](#) z projektu [DF11P01OVV017 - Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950 \(2011 - 2015\)](#)